

Voortgangsrapport 2018

Samen voor waardigheid

Voortgangsrapport 2018

Uitgave van ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Victor Jacobslaan 12, 1040 Etterbeek

02/647.92.25

contact@atd-vierdewereld.be

www.atd-vierdewereld.be

www.joseph-wresinski.org/nl

facebook.com/ATDVla

facebook.com/ATDVlaVU

Verantwoordelijke uitgever: Marijke Decuypere

Foto's: ATD Vierde Wereld, tenzij anders vermeld

Dit voortgangsrapport werd goedgekeurd op de Algemene Vergadering van ATD Vierde Wereld Vlaanderen op 27 april 2019.

Inhoud

Voorwoord	5
Wie zijn we	7
Inhoudelijk werkingsverslag	11
SD1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving	12
SD2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeijing van grote armoede	28
SD3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging, die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede	33
Evaluatie volgens de 6 criteria	44
Financieel verslag	50
Beroepskrachten in dienst op 31 december 2018	51
Jaarrekening	52
Resultatenrekening	68
Detail van de 73-rekeningen	69
Stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het beleidsplan	70
Jaarplan en begroting 2019	73

Voorwoord

Volgende punten uit dit voortgangsrapport willen we graag in de verf zetten:

- Met 40 mensen maakten we afgelopen zomer een reis naar het internationaal centrum van ATD Vierde Wereld. Voor de deelnemers was dit een unieke ervaring: elkaar beter leren kennen en andere geëngageerde leden uit Mexico, Tanzania, Madagaskar en de Filipijnen ontmoeten. Deze 3-daagse zorgt ervoor dat het engagement in lokale groep met enthousiasme verder gezet wordt.

- In Bossuit startten we met een straatbibliotheek. In 2018 bereikten we iets meer dan 20 kinderen. Deze actie zorgt er ook voor dat er positieve zaken in deze achtergestelde wijk gebeuren. Bewoners vertellen ons dat ze niet langer meer het gevoel hebben dat ze in een slechte wijk wonen.

- Via het platform “leders stem telt” werkten we lokaal mee aan gemeentelijke memoranda. Rond de signalen, problemen die tijdens de volksuniversiteit naar boven kwamen, publiceerden we artikels.

- Onze campagne “Waarheid of fabel” zit in een uitvoeringsfase. We begonnen met het schrijven van een boek en vonden een uitgever om die in 2019 uit te brengen. Een reclamebureau denkt met ons mee om de kijk rond armoede door de brede bevolking te veranderen.

Dit alles kon enkel gerealiseerd worden dank zij de inzet van onze vele leden. Waarvoor dank.

Marijke Decuypere (Coördinator ATD Vierde Wereld Vlaanderen)

Isabelle Maes (Voorzitter ATD Vierde Wereld Vlaanderen)

Wie zijn we?

Visie

ATD (All Together for Dignity) Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging die opkomt voor een samenleving zonder armoede en uitsluiting.

Extreme armoede is een schending van de Rechten van de Mens. Extreme armoede veroordeelt miljoenen mensen tot een leven in mensonwaardige omstandigheden. Mensen die zelf in een situatie van extreme armoede leven, zijn de eersten om op te staan en zich te verzetten tegen deze uitzichtloosheid. De inzet van hun unieke kennis en ervaring willen wij inzetten om bruggen te bouwen.

Onze acties zijn gericht op de eerbiediging van ieders waardigheid en grondrechten. De samenleving zal pas veranderen als de allerarmsten onvoorwaardelijk als burgers worden erkend. Door onze krachten te bundelen – met de inzet en ervaringen van de allerarmsten zelf – willen wij een einde maken aan extreme armoede en zo een vreedzame samenleving opbouwen.

Missie

Medewerkers van ATD Vierde Wereld zijn permanent op zoek naar de armste personen en gezinnen om hen te kennen en te ondersteunen in hun dagelijkse strijd om menswaardig te leven. Wij willen dat niemand door armoede en uitsluiting wordt veroordeeld tot overleven zonder waardig toekomstperspectief.

De weg naar een samenleving zonder armoede en sociale uitsluiting vraagt zowel persoonlijke als maatschappelijke veranderingen. Om hiervoor de nodige politieke veranderingen te bekomen, is het belangrijk de brede publieke opinie te sensibiliseren. Daarnaast is dialogeren met burgers en overheden noodzakelijk om samen structurele antwoorden op armoede te vinden. Deze antwoorden zijn erop gericht mensen in armoede respectvol en als partners te behandelen.

Veel maatregelen om armoede te bestrijden zijn van tijdelijke aard. Wij zetten ons langdurig naast mensen die in armoede leven en samen geven we onze projecten vorm, voeren we ze uit en evalueren we ze. ATD Vierde Wereld neemt duidelijk stelling tegen de groeiende materiële hulpverlening die mensen veroordeeld tot afhankelijkheid. In al onze acties passen we twee fundamentele overtuigingen toe:

Participatie van de armsten: denken en handelen MET mensen die in armoede leven.

Niemand achterlaten: ATD Vierde Wereld kiest steeds opnieuw voor de meest uitgesloten. Op die manier willen we vermijden dat enkel een beperkte groep armen rechten en erkenning krijgt.

Onze leden

Militanten of ervaringsdeskundigen zijn mensen die armoede en uitsluiting kennen. Zij verzetten zich tegen extreme armoede, komen op voor zichzelf en voor degenen die het nog moeilijker hebben. Veel ervaringsdeskundigen zijn in hun eigen buurt of omgeving actief en bieden steun aan mensen die eenzaam zijn en nergens anders terecht kunnen.

Medestanders zijn bruggenbouwers die in hun eigen omgeving de stem van de Vierde Wereld laten horen. Zij weigeren extreme armoede als een normaal gegeven te aanvaarden en willen solidair zijn met mensen die hierin gevangen zitten. Daar waar de medestanders leven en werken, kunnen zij collega's, vrienden, mensen binnen hun organisaties, erop wijzen dat mensen uitgesloten worden en hen oproepen om solidair te zijn en samen oplossingen te vinden.

Ongeveer 400 **volontairs** werken voltijds mee in diverse teams van ATD Vierde Wereld over geheel de wereld. Volontairs zijn afkomstig uit 40 landen en zijn heel verschillend wat afkomst en leeftijd betreft. Ze delen allemaal hetzelfde engagement: samenwerken aan een wereld zonder armoede. Alle volontairs ontvangen dezelfde bescheiden toelage, ongeacht hun anciënniteit, ervaring of kwalificaties.

ATD Vierde Wereld is in België actief via vier vzw's. Een nationaal team staat in voor de coördinatie van de acties tussen de verschillende vzw's.

ATD Vierde Wereld België is erkend om fiscale attesten af te leveren en staat in voor de fondsenwerving. Ze steunt hiermee acties en teams in België en elders in de wereld.

ATD Quart Monde Wallonië-Bruxelles is onder andere erkend en gesubsidieerd als organisatie voor permanente vorming.

ATD Quart Monde Jeunesse Wallonie-Bruxelles is erkend als jeugdorganisatie.

ATD Vierde Wereld Vlaanderen is erkend en gesubsidieerd als bovenlokale vereniging waar armen het woord nemen.

In de beleidsperiode 2016-2020 focust ATD Vierde Wereld Vlaanderen zich op volgende **strategische doelen**:

SD1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

SD2: Mensenrechtensvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

SD3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging, die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

Via onze strategische doelstellingen beantwoorden wij aan de **6 criteria** waaraan verenigingen waar armen het woord nemen moeten voldoen:

1. Armen verenigen zich
2. Armen het woord geven
3. Werken aan maatschappelijke emancipatie
4. Werken aan maatschappelijke structuren
5. Dialoog en vorming
6. Armen blijven zoeken

Inhoudelijk werkingsverslag

SD 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

Operationele doelstelling (OD) 1.1: ATD Vierde Wereld stelt permanente medewerkers vrij en steunt vrijwilligers om mensen in grote armoede regelmatig en buiten directe hulpverlening te ontmoeten. Zowel lokaal als bovenlokaal ontmoeten we mensen die nog niet deelnemen.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen blijven zoeken.

In 2017 wilden we minstens 25 mensen bereiken met een minimum van 4 in elke provincie. In Hasselt bereiken we via de juridische permanentie (de Papiermolen), presentie op straat en via Café Anoniem 10 daklozen.

De groep in Willebroek komt elke dinsdag samen met mensen met armoede-ervaring. Tijdens deze bijeenkomsten wisselt men nieuws uit en bereidt men de Volksuniversiteit voor. Voor de zomer werd een apart programma uitgewerkt. Er werden twee filmavonden, twee kookavonden en een crea-avond georganiseerd. In 2018 namen gemiddeld 11 mensen deel, van wie 8 in armoede.

De groep in Willebroek is trekker van het project **De Leentuin vrienden**, waarbij mensen in Willebroek hun tuintje ter beschikking stellen aan andere inwoners met groene vingers. Via dit project ontmoet de groep heel wat nieuwe mensen. In 2018 namen gemiddeld 5 mensen deel, van wie 4 in armoede.

Tijdens de bijeenkomsten van de **Taporigroep** (kinderwerking) in Willebroek lezen de kinderen teksten van de internationale Taporigroep. Daarnaast is er ruimte voor sport, spel, knutselen en een maaltijd. Aan de Taporibijeenkomsten namen gemiddeld 17 kinderen deel. De **moeders van de Taporikinderen** komen apart samen om de Volksuniversiteit voor te bereiden. Aan deze bijeenkomsten namen in 2018 gemiddeld 5 moeders deel.

In Oostende komen mensen met en zonder armoede-ervaring ongeveer één keer per maand samen. Net als in Willebroek wisselen zij nieuws uit en bereiden de Volksuniversiteit voor. Aan deze vergaderingen namen in 2018 gemiddeld 12 mensen deel, van wie 10 in armoede.

De medestandersgroep in Hasselt is present bij daklozen en ondersteunt hen om de stap te zetten naar De Papiermolen. Dit project is onderdeel van de Wetswinkel en helpt daklozen en mensen zonder papieren met administratieve en juridische aangelegenheden. De groep draagt de kosten en staat via een medestander-advocaat mee in voor de juridische ondersteuning. Via de Papiermolen bereikten we 7 mensen. Vrijwilligers van de groep ontmoetten in 2018 daklozen op straat en een 30-tal mensen via Café Anoniem.

In Brussel komt de groep samen om de Volksuniversiteit voor te bereiden. Gemiddeld 4 mensen namen deel. Een stafmedewerker gaat op huisbezoek bij mensen die niet naar de voorbereidingen kunnen komen. Tot eind april werkte hij mee aan de straatbibliotheek in Sint-Gillis ter ondersteuning van de Nederlandstalige kinderen.* Op 16 mei startte hij samen met een vrijwilliger de straatbibliotheek in Bossuit (Avelgem). Een andere Nederlandstalige stafmedewerkster hernam in oktober de straatbibliotheek in Sint-Gillis.

In Brussel nam een stafmedewerkster de tijd om te kijken hoe we zinvol aanwezig kunnen zijn. De stafmedewerkster nam deel aan de straatbib in Sint-Gilles, woonde de voorbereidingen van de Volksuniversiteit in Brussel bij en verkende volgende plaatsen: wijk Kuregem, (Alphonse Lemmensplein), Dauwpark, Abattoir, Heyvaertstraat, afbraakwijk Papenvest, de Marollen en de Anderlechtsepoort.

**Ter info: ATD Quart Monde Jeunesse ontvangt de subsidies voor deze straatbibliotheek.*

Tijdens de celvergaderingen in [Ronse](#) wordt de Volksuniversiteit voorbereid en wordt er tijd gemaakt voor een nieuwsronde. In 2018 namen gemiddeld 7 personen in armoede deel aan de bijeenkomsten. Een stafmedewerker is op vindgerichte plaatsen aanwezig in Ronse. Hij brengt veel tijd op straat door. Hij neemt zijn maaltijden vaak in Poverello en gaat een koffie drinken tijdens het wachten op het voedselpakket in de sociale kruidenier (Botaniek). Op deze manier bereikt hij een 15-tal mensen in armoede. Tijdens huisbezoeken probeert hij mensen te stimuleren om deel te nemen aan de Volksuniversiteit. Indien nodig worden gezinnen individueel begeleid (bij hun zoektocht naar een woning, bij de advocaat,...). De stafmedewerker ontmoette ook mensen bij de openingsmomenten van de sociale kruidenier die doorgaat in de Botaniek.

In [Turnhout](#) gaat een stafmedewerkster die op pensioen is wekelijks naar de vereniging 't Antwoord. Zo komt ze in contact met mensen in armoede. Een stafmedewerker gaat telkens de volksuniversiteit voorbereiden met deze mensen. Gemiddeld namen 7 mensen aan de voorbereidingen deel van wie 5 in armoede. De stafmedewerker op rust gaat ook wekelijks op bezoek in de gevangenis. Ook een medestandster gaat op regelmatige basis gevangenen opzoeken.

In [Bossuit](#) zijn we in mei 2018 gestart met een nieuwe straatbibliotheek. Elke woensdag namiddag gaan een stafmedewerker en vrijwilliger op zoek naar kinderen die moeilijk toegang hebben tot boeken. Ze lezen boeken voor en bespreken thema's die in de verhalen aan bod komen. Dat doen ze buiten op straat waardoor deze activiteit heel laagdrempelig is. Regelmatig wordt er rond een thema gewerkt, zoals het circus, Halloween en Sinterklaas. Ook brachten ze enkele bezoekjes aan de bibliotheek in Avelgem waar de kinderen telkens twee boeken mochten ontlenuen.

Een vrijwilliger in Brugge die lid is van de medestandersgroep bezoekt geregeld gevangenen. Dit zijn vaak mensen in een armoedesituatie.

Thema Halloween tijdens de straatbib in Bossuit

1.2. OD: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan ontmoetingsmomenten. We geven voorrang aan de personen die het langst en op de meeste levensdomeinen door armoede en uitsluiting getroffen zijn.

criterium: Armen verenigen zich.

We planden voor 2018 minimum 3 laagdrempelige gezinsbijeenkomsten, -uitstappen, zomerweken of ontspannen ontmoetingen tussen verschillende groepen en dit voor minstens 40 mensen. Hoe realiseerden we dit?

Leden van ATD Vierde Wereld gaan via het sociaal programma 'Een brug tussen twee werelden' regelmatig naar de [opera](#) in De Munt in Brussel. In 2018 genoten leden uit Ronse, Willebroek, Brussel, Oostende en Antwerpen van Il Prigioniero & Das Gehege (13 januari - 5 deelnemers in armoede), Cavalleria Rusticana & Pagliacci (3 maart - 4 deelnemers in armoede), Lohengrin (14 april - 10 deelnemers in armoede), Bluebird & Mandarin (5 juni - 8 deelnemers in armoede) en Don Pasquale (6 december - 8 deelnemers in armoede). Op 29 maart genoten 9 leden, van wie 3 in armoede van een concert in het kader van het Klara Festival.

Het jaarlijkse [eindejaarsfeest](#) in Willebroek ging in 2018 door op 28 december. 74 mensen namen deel aan de feestvreugde. De stafmedewerker

zorgde ervoor dat 5 militanten van de cel Brussel aanwezig konden zijn.

Op 28 juli organiseerde de groep in Willebroek hun [jaarlijkse daguitstap](#) naar Bornem. Met een groep van ongeveer 30 deelnemers bezochten ze de kinderboerderij waarna ze de overzetboot namen en een bezoek brachten aan het fort van Bornem.

Met de straatbibliotheek in Sint-Gillis organiseerden we diverse uitstappen en culturele bezoeken aan bibliotheken, musea,.. Op 7 februari 2018 ging de groep naar het Brussels museum voor Natuurwetenschappen. 10 kinderen en 5 volwassenen gingen mee. Op 28 maart bezochten we met een groep van 8 kinderen het Kindermuseum in Brussel.

Lokaal organiseren de verschillende groepen laagdrempelige uitstappen voor de leden van de groep. De groep in [Oostende](#) organiseert elk jaar samen met CAW & JZ-Middenkust, BMLIK-O, KAAP-CM en inloophuis Kwiedam een nieuwjaarsreceptie. Op deze receptie waren in 2018 een 120-tal personen aanwezig, van wie 80 in armoede. Op woensdag 1 augustus ging de groep naar 2 voorstellingen van Theater aan Zee: "Onze Koen" in CC De Grote Post rond het thema opvoeden van kinderen en de moeilijkheden dat dit met zich meebrengt en "Chasse Patate" over verlies in het leven en volhouden.

Leden uit Ronse en Oostende gaan naar de opera in de Muonschouwburg

In [Willebroek](#) organiseerden de Leentuinvrienden hun jaarlijkse BBQ voor de leden van de groep en de buurt op zaterdag 29 september. Er waren ongeveer 40 deelnemers.

We organiseerden in Ronse een laagdrempelige Volksuniversiteit. We boden kindersanimatie en workshops aan (zie p. 19).

ATD Vierde Wereld Vlaanderen bereidt uitstappen en vakanties van gezinnen praktisch en financieel voor. Hiervoor werken we samen met organisaties zoals Pirliewiet en het Steunpunt Vakantieparticipatie. In februari ging een gezin uit Willebroek op vakantie naar Vakantiepark Zilvermeer i.s.m. Steunpunt Vakantieparticipatie. In juli ging een gezin voor een week op vakantie naar het Oostappen Vakantiepark Blauwe Meer.

1.3. OD: We bouwen de jongerenwerking Djynamo verder uit.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen blijven zoeken.

We wilden dat in 2018 minstens 8 jongeren met armoede-ervaring naar de bijeenkomsten van Djynamo kwamen.

Op 7 januari organiseerden de Djynamojongeren een nieuwsjaarsfeestje. 10 jongeren waren aanwezig, van wie 7 in armoede. Op 28 januari organiseerden de jongeren een planningsdag. Ze gingen dieper in op de volgende vragen: "Hoe willen we onszelf organiseren? Wat willen we doen in 2018? Hoe kunnen we nieuwe jongeren bereiken?" 4 jongeren namen deel, van wie 3 in armoede. Op 10 en 17 februari kwamen de jongeren samen om de activiteit op 10 maart voor te bereiden met als thema "talenten". Er waren telkens 3 jongeren aanwezig, van wie 2 in armoede. Op 10 maart namen 7 jongeren (van wie 5 in armoede) deel aan de activiteit rond talenten, voorbereid door de jongeren zelf.

In het weekend van 18 tot en met 21 mei trokken de jongeren samen met de Brusselse en Waalse jongeren op weekend naar Saint Hubert in

Luxemburg. De jongeren bereidden dit weekend samen voor met de Franstalige jongeren op 14 april.

Na verloop van tijd merkten we dat de jongeren die deelnamen aan Djynamobijeenkomsten steeds minder konden komen. Ze waren betrokken geraakt bij andere projecten die voorrang kregen. Eén jongere startte in een voetbalploeg, een andere jongere trok naar het buitenland en nog een andere gaf voorrang aan de theatergezelschap waarin hij speelt. Om die reden werd de werking voorlopig on hold gezet.

1.4. OD: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan het thematisch werken.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie. Dialoog en vorming.

Ook in 2018 planden we om de mensen die we kennen uit te nodigen om deel te nemen aan de lokale voorbereidingen van de volksuniversiteit en de volksuniversiteit zelf. Minstens 40 mensen gaan in op deze uitnodiging. We bereiden, indien nodig, de bijeenkomst eerst thuis voor.

Interne vorming: Volksuniversiteit

Criteria: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Tijdens de Volksuniversiteit denken mensen in armoede samen met medestanders na over maatschappelijke thema's. De thema's worden bepaald vanuit ontmoetingen met mensen in armoede en worden op de planningsdag gekozen. We zien deze actie als interne vorming: militanten leren het woord nemen en verruimen hun kennis door in dialoog te treden met medestanders, elkaar en gastsprekers. De volksuniversiteit is een opstap naar andere plaatsen van meer publieke dialoog (zoals deelname aan werkgroepen van het Netwerk tegen Armoede en het Tweejaarlijks Verslag van het Federale Steunpunt ter bestrijding van armoede, sociale uitsluiting en bestaansonzekerheid) of naar vorming voor externen. Medestanders leren in de volksuniversiteiten wat armoede concreet inhoudt. Deze kennis stelt hen in staat een diepgaande dialoog rond armoede en uitsluiting met de brede maatschappij uit te bouwen. Een animatieteam bestaande uit een permanent werker en medestander werken de animatie uit op basis van de ingestuurde voorbereidingen. Elke volksuniversiteit begint met een korte nieuwsronde.

We planden om in 2018 5 volksuniversiteiten te organiseren. De lokale groepen komen samen om die voor te bereiden op basis van voorbereidingsvragen. Dit gebeurt in minstens 4 provincies. De volksuniversiteit bereikt doorheen het jaar minimaal 70 mensen, waarvan minimaal 50 mensen in armoede en minimaal 7 lokale groepen. We bereiken minimum 5 mensen die nog niet eerder deelnamen. Minstens 15 medestanders, afkomstig uit 5 provincies, nemen deel aan de volksuniversiteit die we bovenlokaal organiseren. Op minstens 2 volksuniversiteiten per jaar is een gastspreker aanwezig. De gastspreker gaat vanuit zijn kennis en zijn verantwoordelijkheid in de samenleving in gesprek met de deelnemers. De gastspreker en deelnemers leren van elkaar. We gebruiken de moderne communicatiemiddelen zoals facebook voor deze actie.

Wat realiseerden we? In 2018 organiseerden we 5 volksuniversiteiten, waaronder 2 regionale volksuniversiteiten die op twee plaatsen tegelijkertijd doorging. De Volksuniversiteiten werden telkens voorbereid door onze lokale groepen en partnergroepen: Oostende, Willebroek (voorbereidingsgroep en Taporimoeders), Turnhout, Ronse, Brussel, Leuven en BMLIK Gent en Kauwenberg. De regionale Volksuniversiteit werd ook voorbereid door de groepen Uze Plekke en Oarm in Oarme. In totaal namen in 2018 135 mensen deel aan de Volksuniversiteit van wie 86 mensen in armoede. Er waren 24 nieuwe deelnemers in armoede. 34 medestanders namen deel.

Volksuniversiteit op 10 februari in Antwerpen en Oostende

Het thema van de regionale volksuniversiteit was "Recht op werk - vrijwilligerswerk".

In Oostende waren mensen aanwezig van de verenigingen Uze Plekke en Oarm in Oarme uit Brugge. De Brugse medestandersgroep bereidde de Volksuniversiteit samen hen voor. In Oostende namen 51 mensen deel, van wie 31 in armoede (met 5 nieuwkomers in armoede).

In Antwerpen namen 29 mensen deel van wie 18 in armoede. Er was 1 nieuwe deelnemer in armoede aanwezig.

Uit het verslag: "Vrijwilligerswerk is iets nuttigs doen voor jezelf, voor anderen of voor de maatschappij. Het geeft je voldoening, je krijgt waardering en vaak geeft het je zelf energie. Vrijwilligerswerk zorgt ook voor sociaal contact. Het helpt om terug onder de mensen te komen en uit het isolement te geraken. (...) Vrijwilligerswerk hoort op maat te zijn. Dit wilt zeggen dat het aansluit bij jouw mogelijkheden, interesses en noden. Om dit mogelijk te maken moet de organisatie je leren kennen en je begeleiden. (...) Vrijwilligerswerk moet je graag doen, anders hou je het niet vol. Maar dit wilt niet zeggen dat je zomaar kan doen wat je wilt. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend, de organisatie vertrouwt erop dat je het werk uitvoert. (...) Sommige gemeenten verplichten mensen met een leefloon om vrijwilligerswerk te doen. Dit moet hen helpen om een job te vinden. Dit vinden wij geen vrijwilligerswerk meer en we vrezen dat al het waardevolle van vrijwilligerswerk hierdoor verloren gaat. (...) Dit alles zorgt ervoor dat we anderen niet meer spontaan of uitgebreid kunnen helpen. De solidariteit tussen mensen wordt ondermijnd, terwijl solidariteit en vrijwilligerswerk juist erg waardevol zijn. Want stel dat er geen vrijwilligers zouden zijn, hoe zou onze samenleving er dan uitzien?"

Volksuniversiteit op zaterdag 7 april in Gent

Het thema was "Recht op werk - welke jobs zijn er?" 55 mensen namen deel aan deze volksuniversiteit, van wie 33 in armoede. Gastspreker was Steven Genbrugge van de studiedienst van het ABVV. Hij schetste de evolutie binnen de arbeidswereld.

Uit het verslag: "Bij de VDAB zal het inzetten van computers bij het vinden van een job aan belang winnen. In Brussel gebeurt de arbeidsbemiddeling niet door Actiris. We hoorden dat je daar nog enkel kunt inschrijven via de computer. Via de computer moet je een profiel aanmaken. Bij inschrijving moet je je e-mail doorgeven. (...) Jongeren kunnen misschien goed met de computer werken maar ouderen? Een grote groep mensen is digibeet. Ook binnen de VDAB zullen jobs verdwijnen. De begeleiding wordt door computers vervangen terwijl menselijk contact belangrijk is. We vinden dat maatwerk door VDAB nodig blijft. (...) De VDAB-begeleiding heeft nu een dubbele rol: begeleiden en sanctioneren. Het succes van de begeleiding zit hem in het vertrouwen. Hoe kan je iemand vertrouwen als die je ook sanctioneert? (...) In het huidige arbeidssysteem vallen de zwaksten eruit. Dit verbetert niet in de toekomst. Arbeidsplaatsen zullen door robots ingenomen worden. We evolueren meer en meer naar een kenniseconomie. Dit betekent dat vooral mensen met een hogeschooldiploma werk vinden. Een grotere groep valt nu reeds uit de arbeidsboot: ouderen, geen ervaring, laaggeschoold, mensen die langdurig ziek zijn en mensen met een beperking. (...) Heel wat mensen zonder job doen vrijwilligerswerk. Sommigen doen zo veel uren vrijwilligerswerk dat het een job lijkt. Waarom daar geen job van maken? (...) Werk vind je vooral via interimkantoren. Positief is dat je ervaring opdoet en het soms tot een vaste job leidt. Als je interimjobs doet, dan geeft dat aan dat je wilt werken. Vaak is interimjobs werken in ploegen. Probleem bij interimjobs is dat je niet weet of je de volgende week nog aan de slag kunt. Je wordt pas laat verwittigd. B.v. als je de vrijdag nog de nacht doet, heb je misschien de sms niet gezien dat ze je terug verwachten. Het geeft ook veel stress dat je niet weet of je morgen of volgende week kunt werken."

Gezinsvolksuniversiteit op 30 juni in Ronse

Het onderwerp van de gezinsvolksuniversiteit was "Eenzaamheid". Deze Volksuniversiteit werd volledig voorbereid door de groep in Ronse in samenwerking met De Vrolijke Kring. Het was een aangename dag met ook nog een ander programma na de volksuniversiteit. De deelnemers konden in de namiddag kiezen tussen een geleide wandeling in Ronse, een workshop tai-chi en de creatieve workshop "Your rights are written in stone." In totaal waren er 66 deelnemers van wie 42 mensen in armoede. Er waren 14 nieuwe deelnemers, van wie 12 militanten.

Uit het verslag: "Tijdens de volksuniversiteit ontdekten we dat eenzaamheid veel aspecten heeft: mensen alleen, mensen die getrouwd zijn, jongeren en ook ouderen. (...) Eenzaamheid is een serieus probleem en snijdt diep. Soms voelen mensen zich zo eenzaam dat ze geen kracht meer hebben om naar buiten te komen. Enkele zeiden dat ze soms zo eenzaam zijn dat ze wensen dat ze er niet meer zijn. (...) Veel mensen ondernemen zaken tegen hun eigen eenzaamheid. Het zijn vaak kleine, eenvoudige dingen. Zoals naar buiten gaan, goededag zeggen, naar muziek luisteren, naar een vereniging gaan. Belangrijk is dat je dit als persoon zelf wilt. We hoorden van iemand dat hij door hulpverleners verschillende zaken moest doen om zijn eenzaamheid tegen te gaan b.v. datingsites raadplegen. Dat vond hij belachelijk. Als anderen zeggen hoe je tegen je eenzaamheid moet vechten, lukt het niet. Iemand anders kan je wel ondersteunen b.v. om naar buiten te gaan, samen naar een feest gaan, want dat is toch een grote stap. Je moet die persoon die met je mee gaat wel vertrouwen. Veel mensen engageren zich als vrijwilliger om hun eenzaamheid tegen te gaan. Veel mensen hadden het over verenigingen zoals ATD, BMLIK, Kauwenberg, Zuidpoort, Vrolijke Kring of buurtcentra zoals de Botaniek in Ronse. Je leert er andere mensen kennen en ze organiseren verschillende activiteiten. (...) Een buurt of een gemeente kan ook initiatieven nemen om eenzaamheid tegen te gaan. Buurthuizen zijn belangrijke ontmoetingsplaatsen. (...).

Workshop "Your rights are written in stone"

Deelnemers aan de Volksuniversiteit van 30 juni konden in de namiddag kiezen uit verschillende workshops, waaronder de creatieve workshop "Your rights are written in stone". Deze workshop kaderde in een serie van workshops georganiseerd door ATD Fourth World Ireland om de 10de verjaardag van de inhuldiging van de Mensenrechtensteen in Dublin te vieren.

Deelnemers werden gevraagd om een woord, naam of tekening te schrijven, tekenen of schilderen die ze associëren met mensenrechten en armoede op een kleine steen. Alle stenen werden tentoongesteld op 17 oktober 2018 in Dublin.

Luc – [Respect voor elke mens](#): “Als we geboren worden, zijn we niks. We zijn totaal afhankelijk van andere mensen. We hebben allemaal niks. Er is geen reden om latere de ene mensen meer te schatten dan de andere.”

Mariette – [Help ons uit de armoede](#): “Ik wil dat de mensen uit de armoede geraken. Ik ben nu ouder en nu ben ik erdoor, maar ik heb vroeger veel armoede gekend. Mijn dochter trouwt straks en zij leeft niet meer in armoede.”

Liesbeth – [Ik hou van mensenrechten](#): “Ik hou van mensen, ik hou van mensenrechten. Deze twee dingen zijn niet hetzelfde, maar ze zijn met elkaar verbonden. Zoals Luc zegt. Geboren worden moet voldoende zijn om recht te hebben op een bestaan. Mens is mens en heeft van daaruit zijn rechten. Je kan niet zeggen ik hou van mensen als je hen geen rechten geeft.”

Rita – [Samen doorzetten uit België](#) – [Hoopvol](#): “Hoe moeilijk het ook is, hoeveel jaar we ook al bezig zijn, we moeten doorzetten. Iedere stap is vooruitgang, beetje bij beetje.”

Volksuniversiteit op 6 oktober in Gent

We stonden stil bij de moeilijkheden om vandaag een gezin te vormen. Gastspreker was Yves Coemans van de Gezinsbond. Er waren 51 deelnemers aanwezig, van wie 23 in armoede (met 5 nieuwe deelnemers, van wie 5 in armoede).

Uit het verslag: "We startten de volksuniversiteit met een filmpje van BMLIK Gent. We zagen een vader aan zijn zoon vragen om het huis te verlaten. De vader heeft geen keuze. Om te vermijden dat zijn inkomen daalt, moet de zoon het huis uit. Deze situatie was herkenbaar. (...) Ook samenwonen met je partner zorgt voor inkomensverlies. Het is ingewikkeld om vooraf te weten of je inkomensverlies zal hebben. Als je zelf informatie probeert te vinden, word je van Pier naar Pol gestuurd. Onze gastspreker gaf uitleg over de verschillende statuten van samenwonen. Hij had een dik boek bij zich waarin de verschillende systemen staan uitgelegd. Het is dus heel ingewikkeld. (...) Als je het OCMW, de vakbond of hulpkas niet verwittigt dat je samenleeft, kan het dat je uitkeringen moet terugbetalen en een boete krijgt. Veel deelnemers zijn bang dat iemand hen bij het OCMW zal verklikken. (...) Het inkomensverlies dat mensen hebben door samen te wonen, geeft veel stress. Daarom blijven mensen soms alleen wonen. Ze zijn veel samen, maar hun domicilieadres blijft apart. We vinden dit jammer omdat zo 2 woningen bezet zijn, er zou een woning kunnen vrijkomen. (...) BMLIK Gent dacht al veel na over samenwonen. Dit zijn hun voorstellen: Het eerste jaar dat je samenwoont is tijdelijk. Samenwonen heeft geen invloed op het inkomen van beide partijen en op de huurprijs. Het samenwonen heeft geen invloed op de wachtlijst voor tijdelijke inwonende. In het huurcontract wordt opgenomen dat het een recht is om tijdelijk iemand in je woning op te nemen. Veel mensen leven niet samen met een partner of kinderen, maar met een huisdier. Verhuurders willen vaak niet dat je een huisdier meeneemt. Minister Weyts heeft beloofd om dit te veranderen. Als die wet er komt, mag een eigenaar je huisdier niet meer weigeren. Hij kan dit enkel nog doen als de woning niet geschikt is: b.v. in een kleine studio met een Rotweiler leven of als het reglement van het appartementsblok dit verandert."

Volksuniversiteit op 15 december in Antwerpen en Oostende

Op 15 december vorig jaar kwamen we samen voor een Volksuniversiteit rond het thema gezin. Dit zowel in Antwerpen als Oostende. In Oostende waren 43 deelnemers, van wie 23 in armoede (met 2 nieuwe deelnemers in armoede). In Antwerpen waren er 30 deelnemers, van wie 18 in armoede.

Veel van de deelnemers kunnen niet terugkijken op een gelukkige jeugd. Dit zorgt ervoor dat de meesten onder ons een zware rugzak dragen. Wat we meemaakten vormde ons en tekende ons. We namen in het begin van de bijeenkomst tijd daarvoor: iedereen kon iets over zijn jeugd opschrijven op een steen of een blaadje. Dit blaadje stopten we dan in een doosje.

Zowel in Oostende als in Antwerpen werkten we een lange tijd in kleine groep. We voelen ons nog meer op ons gemak in kleine groep en we konden goed doorwerken en uitwisselen. We hadden het over verschillende thema's: de kracht om het anders te doen, gebruik computer en sociale media, ondersteuning bij opvoeden, kinderrechten en onderwijs.

Uit het verslag: "Een aantal onder ons slaagden erin om hun verleden in iets positiefs om te zetten. De zorg voor anderen speelt daarin een belangrijke rol, bijvoorbeeld voor onze kinderen. We hoorden: "Mijn kinderen moeten een leven hebben, het moet niet zijn zoals ik. Ik zoek altijd een uitweg, hoe moeilijk het ook is." En ook "thuis en op internaat moest ik luisteren, zonder uitleg. Aan mijn kinderen heb ik altijd uitgelegd waarom iets wel of niet kon. Ze kregen inspraak. Dat is voor mij heel belangrijk." (...) In een ander groepje hadden we het over het gebruik van smartphone, computer en sociale media. Als je kind geen smartphone heeft en niet op sociale media zit, hoort het er niet bij. Het is daarom niet gemakkelijk om als ouder nee te zeggen tegen computergebruik, op facebook zitten,... Het cyberpesten is een heel groot probleem geworden. Op www.veiligonline.be vind je nuttige tips. De aankoop van een laptop, tablet,... is duur en niet iedereen kan dit. Soms ben je verplicht om dit voor school aan te kopen. Als ouder kan je nog onvoldoende volgen waar je kind op computer of smartphone mee bezig is. Je kan de laptop wel blokkeren maar de smartphone niet. Positief is dat kinderen door internet nu veel weten en veel kunnen opzoeken. (...) Kinderen opvoeden is niet gemakkelijk. We hebben daarbij steun nodig. Het is belangrijk dat we onze kinderen kunnen grootbrengen volgens onze waarden en normen. Als we ondersteuning krijgen, vinden we het belangrijk dat we begrepen worden en er respect is voor onze situatie. Soms geven ouders zaken aan hun kinderen omdat ze denken dat ze dat moeten doen en vrezen dat anders hun kinderen geplaatst worden. Soms lukt het opvoeden niet en dan worden kinderen uit huis geplaatst. Het zou niet mogen dat kinderen omwille van de armoede uit huis worden gehaald. Het is belangrijk dat het gezin eerst veel ondersteuning krijgt. (...) Goed is dat kinderen nu ook rechten hebben. Velen onder ons hadden als kind geen rechten. Rechten hebben wil niet zeggen dat jongeren de baas mogen spelen en doen wat ze willen. Het is wel belangrijk dat kinderen inspraak hebben bij beslissingen. Met je kinderen spreken is belangrijk. Je moet als ouder blijven zeggen wat goed is en wat niet. Je moet als ouder de leiding blijven nemen, kinderen hebben dat nodig. (...) Tenslotte stonden we stil bij het onderwijs. Veel ouders maken zich zorgen rond pesten op school. Scholen werken wel rond pesten maar het is niet zo eenvoudig om het aan te pakken. Soms presteer je minder op school door de thuissituatie en dan kom je in het buitengewoon onderwijs terecht. Als kind krijg je dan een stempel. We vinden het als ouder/grootouders belangrijk dat kinderen een diploma halen die er voor zorgt dat ze werk vinden. Daarom is het nodig dat een kind zich goed voelt op school. We denken dat kleine klassen daartoe bijdragen. Er moet ook begrip zijn voor de thuissituatie. Dat moet discreet gebeuren. Niet iedereen moet op de hoogte zijn wat er thuis gebeurt. Het is ook belangrijk dat een kind de juiste richting kan volgen."

1.5. OD: De volksuniversiteit evolueert zodat jonge gezinnen gemakkelijker deelnemen.

Criterion: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie.

We planden voor 2018 dat minstens 3 gezinnen met kinderen konden deelnemen aan de Volksuniversiteiten.

De Volksuniversiteit gaat nu door op zaterdag waardoor gezinnen makkelijker kunnen deelnemen. We voorzagen steeds kinderopvang bij elke volksuniversiteit. We merkten dat de regionale volksuniversiteit in Oostende toelaat aan Oostendse gezinnen om deel te nemen. Het feit dat de volksuniversiteit in eigen stad doorgaat is belangrijk en laagdrempelig. Aan de Volksuniversiteit in oktober nam 1 gezin deel, aan de VU van juni namen 3 gezinnen deel.

Gezinnen bereiken blijft een uitdaging. We merken dat de lokale groepen weinig ruimte hebben om te investeren in het bereiken van nieuwe gezinnen. Voor de gezinnen die we bereiken, blijft de stap zetten naar de volksuniversiteit niet evident door onder andere ziekte van de kinderen, afstand, druk gezinsleven,...

1.6.OD: Vanuit de volksuniversiteit zetten we dialoog op.

Criteria: Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Door de volksuniversiteit bouwen we een kennis op rond het leven in armoede. Deze kennis vormt de basis om maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen en om de dialoog en partnerschap uit te bouwen. Na iedere volksuniversiteit schreven we een verslag samen met enkele deelnemers, waarbij op jaarbasis minstens 10 mensen in armoede betrokken zijn. Het verslag publiceren we op onze website en facebookpagina.

Het verslag van de regionale Volksuniversiteit op 10 februari rond vrijwilligerswerk werd gemaakt door de groep in Turnhout (4 mensen in armoede).

5 mensen van wie 4 in armoede uit Willebroek maakten het verslag op van de volksuniversiteit van 7 april rond recht op werk - welke jobs zijn er?

Twee mensen in armoede uit Brussel en 1 medestander uit Kortrijk maakten het verslag op van de volksuniversiteit van 30 juni rond eenzaamheid.

Het verslag van de Volksuniversiteit van 6 oktober rond "gezin" werd opgemaakt door de groep in Oostende (4 mensen in armoede en 1 medestander).

Het verslag van de Volksuniversiteit van 15 december werd gemaakt door twee militanten uit Willebroek.

Verder bekeken we tijdens de overlegmomenten van de volksuniversiteit welke inhoud we aan derden doorgeven, bijvoorbeeld via een artikel in een externe publicatie of een gesprek met een beleidsmaker. We willen minstens eenmaal per jaar extern een artikel publiceren.

De rijke inhoud van de Volksuniversiteit rond vrijwilligerswerk werd verwerkt tot het opiniestuk "Beeld van de inactieve steuntrekker klopt niet" dat op 3 maart 2018 verscheen op Sociaal.net.

De inhoud van de Volksuniversiteit van 6 oktober rond recht op een gezin werd op 10 december als opiniestuk gepubliceerd in De Wereld Morgen: "Artikel 8: recht op privé-leven en familielevensgeldt in België niet voor iedereen."

Enkele punten uit onze Volksuniversiteit van 6 oktober rond gezin werden ook opgenomen in het memorandum van de Gezinsbond voor de Vlaamse verkiezingen in mei 2019:

1) In de sociale huurwetgeving duidelijk definiëren dat 'tijdelijk' onderdak geven, maximaal mag gedurende 1 jaar, op voorwaarde dat de bijwoner niet op hetzelfde adres wordt gedomicilieerd en dat deze tijdelijke bewoning geen invloed heeft op: de huurprijs, die de sociale huurder betaalt; de sociale uitkering van huurder en bijwoner; de plaats van de bijwoner op de wachtlijst voor een sociale woning.

2) de huurprijs van een sociale woning mag geen rekening houden met het inkomen van inwonende kinderen (tot 25 jaar), ook als ze tussen hun 18 en 25 jaar niet ononderbroken deel uitmaakten van het gezin van de sociale huurder.

1.7.OD Vanuit onze nabijheid treden we in dialoog met partners rond specifieke problemen waarmee mensen met langdurige armoede-ervaring kampen.

Criteria: Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

We planden om in 2018 met minstens drie gezinnen deel te nemen aan dialoogmomenten. Deze deelname wordt via huisbezoeken individueel voorbereid.

We gaven aan de groepen in Brugge en Leuven die met andere partners rond gezondheid werken knelpunten door die we opvangen tijdens individuele contacten.

Bij het opstellen van prioriteitennota's voor gemeenteraadsverkiezingen gaven we knelpunten door aan platformen zoals leders stem telt.

1.8. OD: Lokaal en bovenlokaal nemen we actief deel aan overleggroepen en beleidsvorming.

Criteria: Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

We beoogden om in 2018 in 4 provincies deel te nemen aan lokale of provinciale overleggroepen. Jaarlijks willen we deelnemen aan 1 forumdag of overlegmoment bij het Netwerk tegen Armoede.

Lokaal

De lokale groepen in Ronse, Oostende en Brugge werkten actief mee aan "Ieders stem telt" in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen.

De medestandersgroep in Brugge komt 1 keer per maand samen met gemiddeld 9 deelnemers. De voorzitter van de groep is ook voorzitter van Brugge Dialoogstad, een samenwerkingsverband tussen verschillende lokale verenigingen die werken rond armoede, het OCMW en de stad Brugge. Op 4 december organiseerde Brugge Dialoogstad de tweejaarlijkse Dialoogtafels. Deze keer was het thema gezondheid met 9 dialoogtafels rond verschillende subthema's: betaalbaarheid, drempels, de binnenkant van armoede, geestelijke zorg, eerstelijnszorg,...). De Brugse groep is lid van de lokale werkgroep 17 oktober. Leden van de groep nemen actief deel aan het LOP Brugge (Lokaal Overlegplatform Gelijke Onderwijskansen) en 't Scharnier (project studieondersteuning aan huis).

De medestandersgroep in Oostende overlegt regelmatig met BMLIK-O, CAW Noord-West Vlaanderen, KAAP, Welzijnszorg, Welzijnschakels, De Katrol en het Sociaal Huis. De groep is lid van LETS Oostende, een lokaal uitwisselingssysteem van diensten en goedere. Twee leden zijn lid van de Algemene Vergadering en het bestuur van het Wijkgezondheidscentrum. De groep is lid van de 17 oktober werkgroep.

De West-Vlaamse armoedeverenigingen organiseerden op 22 februari de politieke actie "Wij zijn geen robots" in Brussel rond betere dienstverlening. Onze West-Vlaamse groepen werkten daar actief aan mee.

Leden van de groep [Willebroek](#) nemen deel aan het Welzijnsoverleg georganiseerd door de gemeente. Voor het project van de leentuinen, werkt de groep samen met de Bib, Sociale Huisvesting en de gemeente. Daarnaast nemen een medestander en militant deel aan het Netwerk Vrije Tijds participatie en de werkgroep rond kinderarmoede. Enkele leden nemen ook deel aan het project Bouge Bouche. "Bouge Bouche" is een initiatief van CC De Ster en CBE Open School met als doel mensen van diverse pluimage samen te brengen die elkaar willen ontmoeten en leren kennen en die samen willen zingen en dansen. De verantwoordelijke van de groep zit in de Raad van Bestuur van het Wijkgezondheidscentrum en volgt de werking hiervan op.

De groep in [Hasselt](#) werkt samen met vzw Vriendschap, een vrijwilligersorganisatie met als voornaamste projecten Klavertjevier (sociaal restaurant) en Café Anoniem (huiskamerproject). Voor het project De Papiermolen werkt de groep samen met de Wetswinkel. Een lid van de groep is ook actief bij daklozenwerking Trawanten. Zij ijveren voor een goede opvang van daklozen in Hasselt. De ATD-groep en de Trawanten beslisten om in 2018 te fusioneren. De groep blijft lid van ATD Vierde Wereld.

Een stafmedewerker en militant van de groep [Brussel](#) nemen deel aan de maandelijkse vergaderingen van het Straatdodencollectief en de voorbereiding van de jaarlijkse herdenkingsceremonie. In 2018 vond de ceremonie plaats op 3 mei.

Voor 17 oktober werkte de groep samen met het Brussels Platform Armoede, de Federatie van de Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten en het Forum Bruxelles contre les Inégalités. (zie p. 41)

Een stafmedewerker neemt deel aan de vergaderingen van het buurthuis Comité de la Samaritaine. Op 10 december werd een gedenkplaat ingehuldigd ter ere van Louis-Jean Lernons en zijn kameraden. Louis-Jean was

militant bij ATD Vierde Wereld en een van de initiatiefnemers van de matrassenopstand in 1989.

In [Leuven](#) is de groep lid van het Leuvens Collectief tegen Armoede.

Met de Vrolijke Kring heeft de groep in [Ronse](#) overleg rond gezinnen die nog niet bereikt worden. Ook bespreken ze problemen die zich voor mensen in armoede in Ronse voordoen en hoe hierin verbetering te brengen. De gezinsvolksuniversiteit werd samen met De Vrolijke Kring georganiseerd. De groep neemt actief deel aan de werkgroep 17 oktober en de werkgroep kansarmoede-overleg. Na 17 oktober besprak de groep ook de beleidsaanbevelingen voor de gemeente-raadsverkiezingen en werkte mee aan het lokale project "Ieders stem telt".

[Bovenlokaal](#)

ATD Vierde Wereld Vlaanderen heeft twee keer per jaar een overleg met Welzijnsschakels.

We zijn lid van de Algemene Vergadering en de Raad van Bestuur van het Netwerk tegen Armoede. De Raad van Bestuur komt maandelijks samen. We nemen deel aan overlegmomenten georganiseerd door het Netwerk. We zijn lid van de Algemene Vergadering van Welzijnszorg.

ATD Vierde Wereld België is één van de vijf officiële vertegenwoordigers die deelnemen aan de begeleidingscommissie van het Interfederaal steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. Deze commissie volgt de werkzaamheden van het Steunpunt op, waaronder het tweejaarlijks verslag. We ondersteunen mensen in armoede om deel te nemen aan de bijeenkomsten om het tweejaarlijks rapport te schrijven. In 2018 werd tijdens deze bijeenkomsten gewerkt rond het thema burgerschap met een focus op huisvesting. Op 18 april verstuurde ATD Vierde Wereld een brief naar Premier Michel en de ministers-presidenten van de gewesten en gemeenschappen, ondertekend door 36 organisaties die betrokken waren bij de totstandkoming van het negende tweejaarlijks verslag.

In de zomer van 2018 startte een nieuwe tweetalige groep op die zal werken aan het volgende tweejaarlijkse verslag rond het thema duurzaamheid. Aan deze groep nemen 9 Nederlandstalige leden deel (van wie 8 in armoede).

ATD Vierde Wereld is lid van de stuurgroep van het Collectief van Verenigingen Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede. Andere leden zijn Front Commun des SDF, Le Pivot, Centrum Kauwenberg, Daklozen Aktie Komitee, Luttes Solidarités Travail (LST).

Op 29 november 2017 ontmoetten we Michel Debruyne, coördinator van Decenniumdoelen, om te overleggen hoe we samen konden werken rond beeldvorming. De plannen van Decenniumdoelen waren om in 2019 een grootscheepse campagne op te zetten voor de verkiezingen om armoede op de politieke agenda te plaatsen: Komafmetarmoede. Tijdens dit gesprek vernamen we dat er naast de stuurgroep een adhoc werkgroep zou opgericht worden in het kader van die campagne. Bedoeling was dat er tussen deze werkgroep bestaande uit armoedeverenigingen en de stuurgroep een nauwe samenwerking is om voorstellen/prioriteiten voor de verkiezingen te formuleren. Deze werkgroep zag nooit het licht. We kregen wel de prioriteitennota doorgestuurd. We becommentarieerden die en overlegden met het Netwerk tegen armoede en Welzijnzorg. We waren ook aanwezig op de bespreking van de prioriteitennota.

ATD Vierde Wereld België ondertekende de gemeenschappelijke verklaring van de Nationale manifestatie tegen racisme. Deze manifestie ging door op zaterdag 23 maart in Brussel.

ATD Vierde Wereld België tekende samen met nog andere organisaties beroep aan bij het Grondwettelijk Hof in verband met de forfaitaire bijdrage die mensen sinds 2016 moeten betalen om beroep te kunnen doen op een pro deo advocaat. De regeling op de forfaitaire bijdrage werd uiteindelijk door het Grondwettelijk Hof vernietigd

We namen contact op met minister Vandeurzen i.v.m. vroegtijdige plaatsing van kinderen. We pleitten voor een tijdelijke uithuisplaatsing die samengaat met het ondersteunen van de ouders. Deze ondersteuning moet tot doel hebben een veilig klimaat te scheppen voor het kind. Indien dit gerealiseerd is, moet het kind naar de ouders terug kunnen keren. Inzetten op het behoud van de band tussen kind en ouders is heel belangrijk.

Enkele Vlaamse parlementsleden schreven een conceptnota rond "nieuwe regelgeving invoeren adoptie binnen het jeugdhulptraject". We hadden overleg met het Steunpunt ter bestrijding van armoede, sociale uitsluiting en bestaansonzekerheid in verband met onze bezorgdheden rond deze conceptnota. Het Steunpunt bracht daarop een aantal partners rond de tafel om dit te bespreken: het Kinderrechtencommissariaat, Pleegzorg Vlaanderen en Ouderparticipatie. We deelden dezelfde bezorgdheden. Pleegzorg Vlaanderen en het Kinderrechtencommissariaat namen deze bezorgdheden mee naar de hoorzitting in het Vlaams Parlement.

Met 2 mensen in armoede ontmoetten we Egbert Lachaert, federaal parlements lid van Open VLD, rond de verplichte gemeenschapsdienst. We wilden de kennis die rond dit onderwerp tijdens de volksuniversiteit rond recht op arbeid naar boven kwam met hem delen.

Een Vlaams lid nam deel aan het project "Aide alimentaire: quel(s) alternatif(s)". Dit project was een samenwerking tussen ATD Wallonie-Bruxelles, UCL en FDSS en gebeurde via de methode Kruising van Kennis (zie p. 27).

[Werkgroep politieke vertegenwoordiging](#)

De nationale werkgroep politieke vertegenwoordiging laat de stem van de armsten horen op het publieke forum. Deze werkgroep bestaat uit 10 leden, voor Vlaanderen zijn dit 3 medestanders en één militant. De groep komt 1 keer per maand samen.

De werkgroep wil de vinger op de pols houden om te weten welke onderwerpen de leden van de

Beweging beroeren en welke type acties er moeten gevoerd worden. Bij iedere bijeenkomst is er een moment waar ieder lid kort een actualiteitsonderwerp kan aanbrengen, komend uit de volksuniversiteit, nationaal team, de media, ...

Een of twee andere onderwerpen worden dan diepgaander besproken. Zo kwamen volgende onderwerpen aan bod:

- Het rapport Burgerschap en Armoede van het Steunpunt Armoedebestrijding
- Onderwijs, een succes voor iedereen
- Decreet van jeugdzorg van de Franstalige gemeenschap.
- Beproefde strategieën, manieren om politiciers aan te spreken, te beïnvloeden, tot actie/engagementen aan te sporen
- Zones zonder langdurige werkloosheid'
- TAMTAM – Hart Boven Hard.
- Decenniumdoelen

Internationaal

Op internationaal vlak werkt ATD Vierde Wereld Vlaanderen samen met haar zusterbewegingen in binnen- en buitenland. Voor de straatbibliotheek in Sint-Gillis werkten we samen met ATD Quart Monde Wallonie-Bruxelles. Enkele mensen zijn verantwoordelijk voor de overkoepelende werking binnen Europa. Ze organiseren minstens 1 keer per jaar overleg voor de nationale teams van de verschillende landen en voor de regionale teams van de Volksuniversiteit.

1.9. OD: Door de methodiek “Kruising van Kennis” reiken we concrete handvatten aan voor volwaardige participatie van mensen in armoede.

Criteria: Werken aan maatschappelijke emancipatie. Werken aan de verandering van maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Een vorming Kruising van Kennis biedt mensen in armoede de kans om te groeien in dialoog: ze verruimen hun kennis en confronteren die met de kennis van beleidsmakers, mede-standers, academici,... De ervaringskennis van mensen in armoede krijgt binnen deze methode een volwaardige plaats. Op die manier kunnen mensen in armoede meewerken aan oplossingen voor maatschappelijke problemen. Ook de andere deelnemers verruimen hun kennis met de kennis van mensen in armoede. Ze ontdekken voorwaarden om participatie van mensen in armoede te waarborgen. Alle deelnemers leren elkaars logica kennen en beter begrijpen. Tijdens een proces van kruising van kennis wordt er gewerkt rond een bepaalde thematiek en hebben we steeds een concrete doelstelling voor ogen, een doelstelling waarvan de deelnemers op de hoogte zijn, waar ze achter staan en die bijdraagt tot de strijd tegen de armoede.

We gebruiken de methode van "Kruising van Kennis" om de dialoogmomenten binnen het Steunpunt voor Armoedebestrijding voor te bereiden.

Via de nieuwsbrief van Socius maakten we aan socio-culturele verenigingen deze vorming bekend.

SD 2: Mensenrechtenvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

2.1. OD: Een stuurgroep bestaande uit onderzoekers, mensen met armoede-ervaring, een journalist en een externe partner werkt de campagne Waarheid of Fabel uit.

Criteria: Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

In de periode 2016-2020 werken we aan een campagne waarbij we burgers over een aantal misvattingen en vooroordelen over armoede aanspreken: "Waarheid of fabel?" We baseren ons op onderzoek van specialisten en op cijfers van de Vlaamse of Federale Overheid. Maar cijfers, hoe confronterend ook, zijn niet voldoende. Daarom wordt de ervaringskennis van mensen in armoede binnengebracht.

In 2018 bestond de stuurgroep uit 7 mensen in armoede (van wie 1 ervaringsdeskundige van Welzijnsschakels), een journalist, drie onderzoekers (KULeuven, UGent en UAAntwerpen), 3 medestanders en 2 deelnemers van partnerorganisatie Welzijnsschakels. De stuurgroep werd steeds geraadpleegd bij het verder uitbouwen van de campagne.

2.2. OD: Met de verzamelde kennis werken we aan een publicatie.

We contacteerden diverse uitgevers om een boek rond vooroordelen en verkeerde misvattingen uit te geven. Uitgeverij EPO is bereid om met ons in zee te gaan. In overleg met de stuurgroep en uitgever, beslisten we om in 2019 een boek uit te geven met storytelling als invalshoek.

De stuurgroep bekeek hoe we naast de uitgave ook een mediacampagne in 2019 kunnen voeren. Voor de uitbouw van de mediacampagne werken we samen met reclamebureau LDV United.

2.3. OD: In ons tijdschrift, op onze website en in interne en externe publicaties stellen we de leefsituaties en inspanningen van de armsten centraal.

Criteria: Armen het woord geven. Dialoog en vorming. Werken aan maatschappelijke structuren.

Het Multimediateam kwam in 2018 5 keer samen om het Vierde Wereldblad, de website en andere communicatiemiddelen op elkaar af te stemmen. Het Vierde Wereld-blad verscheen 4 keer met een oplage van 7050 exemplaren (7000 abonnees). Het blad wordt verstuurd naar leden, sympathisanten, donateurs, beleidsmakers en organisaties uit het middenveld. In ons tijdschrift staat een vast artikel rond de leefsituaties van mensen in armoede. We besteden aandacht aan het feit dat mensen in armoede zich zelf actief verzetten tegen armoede en hierbij hun draagkracht maximaal gebruiken om hun waardigheid, vrijheid en zelfinitiatief te bewaren voor zichzelf, hun gezin en naaste omgeving. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

Maart: **Op een stoel zitten**, over omgaan met de plaatsing van je kinderen.

Juni: **Mijn pensioen**, over hoge gezondheidskosten.

September: **Toegangsticket**, over een moeilijke schoolloopbaan.

December: **Mag ik? Nee je moet!**, over inkomensverlies als je gaat samenwonen en een gebrek aan keuzevrijheid.

Het nummer van juni was een speciaal themanummer rond verontwaardiging.

Vanuit de inhoud van de volksuniversiteit rond vrijwilligerswerk, schreven we een artikel "Beeld van de inactieve steuntrekker klopt niet" dat verscheen op 3 maart 2018 in Sociaal.net.

Het artikel "De moeizame zoektocht naar een woning" verscheen op 3 januari 2018 in De Standaard.

Op de website en op de Facebookpagina "Volksuniversiteit ATD Vierde Wereld Vlaanderen" plaatsten we telkens het verslag van de volksuniversiteit.

De website ATD Vierde Wereld België werd in 2018 bezocht door 33000 bezoekers. De Facebook-pagina van onze werking heeft 287 volgers. De Facebookpagina van de volksuniversiteit heeft 122 volgers.

Overzicht externe publicaties 2018

10-12-2018 in Bruzz: [Matrassenopstand krijgt gedenkplaat in de Marollen](#)

Inhuldiging van de gedenkplaat op de gevel van het buurthuis in de Samaritanessestraat ter ere van Louis-Jean Lernons en zijn kameraden. Lernons was een van de leiders van de matrassenopstand in 1989 en militant bij ATD Vierde Wereld.

11-12-2018 in De Wereld Morgen: [Artikel 8: recht op privé-leven en familielevens geldt in België niet voor iedereen](#)

Opiniestuk van Marijke Decuypere naar aanleiding van Dag van de Mensenrechten en de Volksuniversiteit rond recht op een gezin

11-2018 in Oikos magazine: [De leentuinen in Willebroek: ecologisch en solidair tuinieren](#)

Over het project "De Teenuinvrienden" in Willebroek

20-10-2018 in Het Nieuwsblad: ["Meer inspanningen nodig tegen armoede"](#)

Over de Werelddag van Verzet tegen armoede in Ronse

29-05-2018 in De Wereld Morgen: [20 km door Brussel: we lieten niemand achter](#)

Verslag van de actie "We laten niemand achter" op de 20km door Brussel, georganiseerd door ATD Vierde Wereld, Dokters van de Wereld, Vluchtelingenwerk, CNCD 11.11.11, Keeping Me Alive, Financité en Bras dessus Bras.

19-04-2018 in De Wereld Morgen: [30 organisaties roepen regering op: 'Behandel mensen in armoede als volwaardige burgers'](#)

Premier Michel en de minister-presidenten van de gewesten en gemeenschappen hebben een brief ontvangen, ondertekend door meer dan 30 organisaties die allemaal betrokken waren bij de totstandkoming van het negende tweejaarlijks verslag 'Burgerschap en Armoede' dat het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting begin 2018 heeft uitgebracht.

13-04-2018 in KW Oostende: [Leesavond over armoede op 25 april in De Schelpe](#)
Aankondiging open leesavond

20-03-2018 op website heiligefamilieavelgem.be: [Aankondiging straatbibliotheek in Bossuit](#)

16-03-2018 in KW Avelgem: [Bossuit zoekt vrijwilligers voor nieuw project straatbibliotheek](#)

03-03- 2018 op Sociaal.net: [Beeld van de inactieve steuntrekker klopt niet](#)

Opiniestuk van Guy Malfait over Het idee dat mensen in armoede moeten geactiveerd worden, klopt niet. De overgrote meerderheid is al actief als vrijwilliger, maar we zien dat niet.

03-01- 2018 in De Standaard: [De moeizame zoektocht naar een woning](#)

Opiniestuk van Marijke Decuypere over de moeizame zoektocht van mensen in armoede naar een woning! Dit opiniestuk werd geschreven op basis van ervaringen van mensen in armoede en de verontwaardiging die ze voelden tijdens onze twee laatste Volksuniversiteiten met als thema 'het recht op een goede woning'.

Overzicht externe vormingen en leesavonden

criterium: in elke provincie minimum 4 info- of vormingsactiviteiten voor externen organiseren.

Datum en locatie: 14/12/2018 - Bilzen

Organisatie: ATD Vierde Wereld Vlaanderen i.s.m. Neos

Onderwerp: filmvertoning Joseph de rebel met voor- en nabespreking

Deelnemers: +/- 20

Datum en locatie: 04/12/2018 - Deinze

Organisatie: ATD Vierde Wereld

Onderwerp: vorming in basisschool rond armoede

Deelnemers: 44

Datum en locatie: 26/11/2018 en 28/11/2018 - Brussel

Organisatie: ATD Vierde Wereld i.s.m. CAW en Erasmus Hogeschool Brussel

Onderwerp: vorming rond schulden

Deelnemers: +/-24

Datum en locatie: 08/10/2018 - Leuven

Organisatie: ATD Vierde Wereld Leuven i.s.m. Samenhuizen vzw

Onderwerp: Thema-avond rond samenhuizen en armoede

Deelnemers: 50

Datum en locatie: 04/10/2018 - Oostende

Organisatie: ATD Vierde Wereld Kust i.s.m. Parochies federatie Mariakerke

Onderwerp: armoede aan de hand van ganzenbordspel van de Vierde Wereld

Deelnemers: 15

Datum en locatie: 26/04/2018 - Oostende

Organisatie: ATD Vierde Wereld Kust

Onderwerp: Open leesavond: Dieptelezing van de tekst ' Ouders kunnen weer zeggen dat ze van hun kinderen houden'. Uit brochure ' Vierde Wereld Visie 3: recht op vakantie is recht op menzijn' (p 46- p48) Claude en M Claire Mormont

Deelnemers: 12

Datum en locatie: 23/03/2018 - Zottegem

Organisatie: Djynamo Vlaanderen

Onderwerp: vorming in middelbare school rond armoede, gegeven door medewerker en jongere van Djynamo

Deelnemers: 9

Datum en locatie: 22/03/2018 - Lokeren

Organisatie: ATD Vierde Wereld i.s.m. Middelbare School De Karwij

Onderwerp: Vorming in school rond armoede; 3x 50 minuten in 3 verschillende klassen. Vertoning film over dakloze, uitleg Straatdodencollectief adhv foto's en uitleg over ATD Vierde Wereld en leven als vrijwilliger

Deelnemers: 100

Datum en locatie: 08/03/2018 - Oostende

Organisatie: ATD Vierde Wereld Kust i.s.m. De Katrol

Onderwerp: armoede aan de hand van ganzenbordspel van de Vierde Wereld

Deelnemers: 4

2.4. We geven inhoudelijke input voor de theaterproductie van Maelstrom rond het thema solidariteit.

Criteria: Armen het woord geven. Dialoog en vorming.

Naar aanloop van de verkiezingen maakte het theatergezelschap Maelstrom een productie rond solidariteit. We brachten de makers in contact met mensen in armoede zodat die ook hun visie en praktijken hierrond konden doorgeven. Op 18 mei bracht Maelstrom een bezoek aan de Leentuin vrienden. De theatermakers waren ook aanwezig op de ledendag van 2 juni.

2.5. We bieden aan clubs van Neos de mogelijkheid om een lezing rond armoede of een filmvoorstelling Joseph, de rebel te programmeren.

Criteria: Dialoog en vorming.

Neos, het Netwerk van Ondernemende Senioren, werkt in de periode 2018-2020 rond het thema diversiteit. De jaarbrochure 2018-2020 biedt lezingen en activiteiten aan die de clubs kunnen programmeren: we stelden de film Joseph, de rebel voor en twee lezingen rond het thema armoede. Op 14 december ging een eerste voorstelling door van de film Joseph, de rebel in Bilzen.

SD 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

3.1. OD: ATD organiseert ontmoetingen, ondersteuning, dialoog en vorming die haar leden helpt hun inzet tegen armoede vorm te geven en vol te houden.

Criteria: Armen verenigen zich. Werken aan maatschappelijke emancipatie. Dialoog en vorming.

Het opkomen voor mensen in armoede vraagt ondersteuning. Medestanders en militanten vinden kracht en steun bij anderen met hetzelfde engagement.

We planden dat lokale groepen in 2018 minimaal 8 keer zouden samenkomen in minimaal 4 provincies. De lokale groepen in Oostende, Willebroek, Hasselt, Brugge en Leuven kwamen 1 keer per maand samen. In Ronse, Brussel en Turnhout kwamen de groepen telkens samen ter voorbereiding van de Volksuniversiteit.

We voorzagen ook in 2018 ondersteuning voor de groepen vanuit het secretariaat. De groepen konden hun vragen doorgeven die werden besproken op het Vlaams Overleg (2 keer per maand). We verspreidden maandelijks een nieuwsbrief met informatie.

Verder planden we om interne vormings- en ontmoetingsmomenten te organiseren voor actieve leden. Naast de volksuniversiteiten wilden we nog 2 interne vormingsmomenten voor onze leden organiseren waaraan minstens 6 mensen in armoede deelnamen.

Een eerste interne vorming was de ledendag op 2 juni in Brussel. De aanwezigen namen deel aan de workshop "van verontwaardiging tot actie" georganiseerd door Labo vzw. De vorming was erop gericht om sterker te worden in het actie voeren en sensibiliseren. Het laatste uur van de dag hadden de deelnemers de keuze uit verschillende workshops: wandeling in de buurt, hapjes maken, foto-album maken, zingen, mandala, creatieve workshop. 38 mensen namen deel, van wie 21 in armoede.

Het tweede interne vormingsmoment was de nationale startdag in september. Vanuit Vlaanderen namen 15 mensen deel, van wie 7 in armoede. In de voormiddag werd uitgewisseld rond acties en sterke momenten in de lokale groepen. In de namiddag konden de deelnemers kiezen uit verschillende workshops:

- Voorstelling van het boek "Ravine l'Espérance" (Ravijn de Hoop), een verhaal uit Port au Prince (Haïti).
- Gemeenteraadsverkiezingen
- Zero chomeurs: project rond terugdringen werkloosheid
- Hoge huurprijzen. Tijdens deze workshop werd verder gewerkt rond verderzetten actie ledendag.

Ledendag 2 juni

Overzicht interne informatie- of vormingsactiviteiten

Datum en locatie: 15/12/2018 - Antwerpen en Oostende

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: Volksuniversiteit: recht op een gezin

Deelnemers: 73 (41 mensen in armoede)

Datum en locatie: 09/10/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willebroek i.s.m. Open School

Onderwerp: vorming rond de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen (deel 3)

Deelnemers: 14 (11 mensen in armoede)

Datum en locatie: 06/10/2018 - Gent

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: Volksuniversiteit: recht op een gezin

Deelnemers: 41 (23 mensen in armoede)

Datum en locatie: 02/10/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willebroek i.s.m. Open School

Onderwerp: vorming rond de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen (deel 2)

Deelnemers: 14 (11 mensen in armoede)

Datum en locatie: 20/09/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willebroek

Onderwerp: Racisme

Deelnemers: 39 (19 mensen in armoede)

Datum en locatie: 18/09/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willebroek i.s.m. Open School

Onderwerp: vorming rond de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen (deel 1)

Deelnemers: 13 (10 mensen in armoede)

Datum en locatie: 15/09/2018 - Brussel

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen i.s.m. ATD Vierde Wereld België

Onderwerp: Startdag

Deelnemers: 18 (8 in armoede)

Datum en locatie: 07/08/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willebroek

Onderwerp: Elke Reyniers van vrijetijdsparticipatie Willebroek stelt het project "Samen op Stap"

Deelnemers: 12 (9 mensen in armoede)

Datum en locatie: 21-23/07/2018 - Frankrijk

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: ontdekkingsreis Méry-sur-Oise: ontdekken internationaal centrum; uitwisseling met leden van ATD Mexico, Tanzania en Tapani; ontspanning (uitstap Parijs); stilstaan bij basisopties om aan te duiden wat belangrijk is in de toekomst

Deelnemers: 43 (30 in armoede)

Datum en locatie: 30/06/2018 - Ronse

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen i.s.m. De Vrolijke Kring

Onderwerp: Gezinsvolksuniversiteit: Eenzaamheid. Namiddag: Workshops tai chi, creatief atelier en wandeling in Ronse

Deelnemers: 66 (42 mensen in armoede)

Datum en locatie: 26/06/2018 - Willebroek

Organisator: ATD Vierde Wereld Willenbroek

Onderwerp: Elke Reyniers van de Dienst Samenleven kwam spreken over vrijetijdsparticipatie

Deelnemers: 7 (5 mensen in armoede)

Datum en locatie: 02/06/2018 - Brussel

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: ledendag: workshop "van verontwaardiging tot actie" door Labo vzw; keuzeworkshops: wandeling in de buurt, hapjes maken, foto-album maken, zingen, mandala, creatieve workshop

Deelnemers: 38 (21 mensen in armoede)

Datum en locatie: 29/05/2018 - Brugge

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: uitleg aan 2 leden van ATD Oostende en 2 leden van ATD Brugge hoe ze artikels kunnen plaatsen op de website

Deelnemers: 4

Datum en locatie: 07/04/2018 - Gent

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: Volksuniversiteit - Recht op werk: welke jobs zijn er?

Deelnemers: 55 (33 mensen in armoede)

Datum en locatie: 10/02/2018 - Oostende en Antwerpen

Organisator: ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: Volksuniversiteit - Recht op werk: vrijwilligerswerk?

Deelnemers: 29 (18 in armoede) in Antwerpen en 51 (31 mensen in armoede) in Oostende

Datum en locatie: 07/02/2018 - Brussel

Organisator: ATD Jeunesse i.s.m. ATD Vierde Wereld Vlaanderen

Onderwerp: uitstap naar het museum Natuurwetenschappen in Brussel

Deelnemers: 6

3.2. OD: ATD Vierde Wereld maakt de deelname mogelijk van actieve leden en partners aan ontmoetingen, vormingen, planning en campagnes die de internationale beweging federaal, Europees of wereldwijd organiseert.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie. Dialoog en vorming.

ATD Vierde Wereld Vlaanderen is lid van de internationale NGO ATD Vierde Wereld. ATD Vierde Wereld is wereldwijd aanwezig in 30 landen en is erkend bij de Verenigde Naties, de Raad van Europa en de Europese Unie. Internationale ontmoetingen plaatsen het persoonlijk engagement in een groter geheel en betekenen voor leden een extra motivatie. De deelname aan internationale ontmoetingen wordt goed voorbereid waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de drempels die mensen ervaren voor zo'n reis. De deelnemers worden gekozen op basis van enkele criteria: wie werkt reeds rond dit thema, wie kan in het bijzonder bijdragen aan het thema, voor wie is het een kans om te groeien in zijn of haar dagelijkse inzet? Na elke ontmoeting is er ruimte voor evaluatie. We wilden dat minstens 6 actieve leden, van wie 3 met armoede-ervaring, in 2018 zouden deelnemen aan een internationale ontmoeting.

Van 10 tot 17 oktober nam een Belgische delegatie met 4 deelnemers (2 met armoede-ervaring) deel aan de Wereldontmoeting in het Internationaal centrum van ATD Vierde Wereld in Frankrijk. 70 deelnemers, 24 nationaliteiten en 13 talen waren vertegenwoordigd. Op de agenda: vanuit de diversiteit van de beweging samen

zoeken naar gemeenschappelijke richtingen voor de komende jaren (zie p. 38).

3.3. Leden die zich recent aansloten krijgen de kans om via een reis naar het internationaal centrum de internationale beweging beter te begrijpen.

In het weekend van 21-23 juli bezochten we met een groep van 43 deelnemers (30 mensen in armoede) het internationaal centrum van ATD Vierde Wereld in Méry-sur-Oise (Frankrijk). (zie p. 39)

3.4. We ondersteunen lokale groepen bij het proces van vernieuwing.

Een stafmedewerker bezoekt alle lokale groepen. Hij houdt met de verantwoordelijken van de groepen contact via mail en telefoon. Hij bekijkt wat hij voor hen kan betekenen in het proces rond vernieuwen en verruimen.

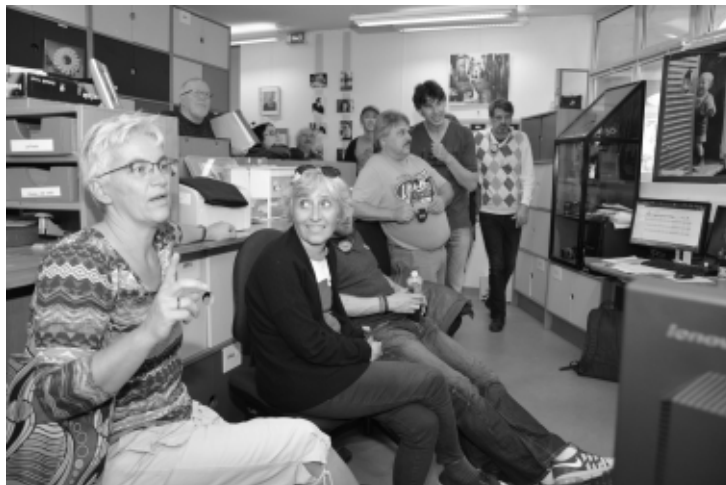
3.5. De jongeren van Djynamo bieden we de kans om aan een federale ontmoeting deel te nemen.

Enkele jongeren namen deel aan het nationale weekend in Saint-Hubert (zie p.15).

Wereldontmoeting in het internationaal centrum

Van 10 tot 17 oktober nam een Belgische delegatie met 4 deelnemers (2 met armoede-ervaring) deel aan de Wereldontmoeting in het Internationaal centrum van ATD Vierde Wereld in Frankrijk. 70 deelnemers, 24 nationaliteiten en 13 talen waren vertegenwoordigd. Op de agenda: vanuit de diversiteit van de beweging samen zoeken naar gemeenschappelijke richtingen voor de komende jaren.

Zaterdag 13 oktober bezocht de voltallige groep Baillet-en-France geweest. Daar is het Internationaal Centrum Joseph Wresinski gevestigd. In de fototheek zagen en hoorden ze hoe de duizenden foto's van over de hele wereld veilig bewaard worden, samen met ander beeld- en audiomateriaal en de vele papieren documenten.

Maandag en dinsdag 15 en 16 oktober gingen de deelnemers in gesprek met de internationale verantwoordelijken van de beweging.

Gelukkig was er ook tijd om het hoofd even te laten rusten en de andere lichaamsdelen aan te spreken. De mensen uit Mauritius lieten alle deelnemers zingen en dansen met een symbolisch sterk lied: "We zitten allemaal in dezelfde boot en we moeten samen roeien. Samen roeien om vooruit te raken en niemand achter te laten."

Ontdekkingsreis Méry-sur-Oise

In het weekend van 21-23 juli bezochten we met een groep van 43 deelnemers (30 mensen in armoede) het internationaal centrum van ATD Vierde Wereld in Méry-sur-Oise (Frankrijk). We ontmoetten mensen uit diverse landen (onder meer Mexico en Tanzania) en leerden zo ATD in andere landen en continenten kennen. We namen ook tijd om samen de basisopties van ATD Vierde Wereld te lezen. Er werd afgesloten op het Trocadero plein bij de allereerste gedenksteen voor slachtoffers van armoede.

Maquette van het barakkenkamp in Noisy-le-Grand.

In 1956 bekommerde Joseph Wresinski zich om het lot van 250 dakloze gezinnen in Noisy-le-Grand, een barakkenkamp in de buurt van Parijs. Hij werkte er als aalmoezenier.

Muur van de moed

De muur van de moed is bezet met 497 tegels. Vanaf 1989 droegen mensen uit de hele wereld hun steentje bij aan de muur als ze in het Internationaal Centrum langskwamen. Zij graveerden hun naam erin of de naam van hun dierbaren. Anderen brachten een inscriptie of een tekening aan.

Een wandtapijt over het leven van père Joseph.

'In 1989 in Rome, kreeg ik het idee om een wandtapijt over het leven van père Joseph te borduren. Ik heb hem dat beloofd zodat alle gezinnen hem beter zouden leren kennen. Ik wilde dat ze zijn levensweg en zijn werk zouden kennen, want hij was een uitzonderlijk man....'

Nelly Schenker, Zwitserland.

Bureau van Père Joseph

Père Joseph heeft zich zijn leven lang omringd met dingen die hem één maakten met armen uit de hele wereld. Als hij ergens een team vrijwilligers bezocht, ging hij op zoek naar de kunst en het vakmanschap van lokale ambachtslui. Hij keek vaak naar de grond terwijl hij wandelde. Soms raapte hij een steen op die hij mooi vond, of nam hij een stuk gereedschap mee dat hem deed denken aan de handen die het hadden ontworpen.

Graf van père Joseph

Hij wilde begraven worden in Méry-sur-Oise. Op de grafsteen is zijn levensspreuk gegraveerd: 'Ga op zee en werp uw netten uit!'

De staf van dorpsverster werd gemaakt door een gevangene in het strafkamp van Bouaké in Ivoorkust, toen hij de dood van Père Joseph vernam. Bij de schenking van deze staf zei die gevangene:

'In ons geheugen blijft het beeld gegrift van een blanke man die treurde over de ellende van de zwarten. Dat zullen wij nooit vergeten.'

De kapel van Notre-Dame de Tout le Monde

Een plek waar iedereen welkom is, ongeacht zijn godsdienstige of spirituele overtuiging.

3.6. OD: Inspirerende acties en inzet uit andere landen geven we door in publicaties, de website en bijeenkomsten van de vereniging.

Criteria: Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Met het multimediateam namen we internationaal beeld- en geschreven materiaal door. We zorgen voor vertaling en promotie ervan, in functie van prioriteiten en acties van ATD Vierde Wereld Vlaanderen. In 2018 publiceerden we de volgende artikels over inspirerende acties in ons Vierde Wereldblad:

Maart: [Volontairs in de wereld](#). Over het werk van volontairs Guy Malfait en Vanessa Joos in de Filippijnen.

December: [Samen roeien om vooruit te raken](#). Over de wereldontmoeting in het Internationaal centrum van ATD Vierde Wereld in Frankrijk. 23 nationaliteiten en 12 talen waren vertegenwoordigd.

We vormden medestanders-vertalers of tolken die met ons vrijwillig samenwerken.

De realiteit van mensen die in armoede leven in Vlaanderen gaven we regelmatig door aan de internationale beweging.

3.7. OD: Op 17 oktober organiseert ATD Vierde Wereld zelf of samen met anderen jaarlijks evenementen in verschillende Vlaamse provincies.

Criteria: Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

ATD Vierde Wereld is op verschillende plaatsen in Vlaanderen (mede)-organisator van de Werelddag van Verzet tegen grote armoede en roept jaarlijks beleidsmakers en burgers op voor inzet.

We planden voor 2018 op minstens 5 plaatsen en in 4 verschillende provincies een actie in het kader van 17 oktober, waaraan ATD Vierde Wereld meewerkt. Minimum 3 leden bezoeken de viering in een andere regio of stad in Vlaanderen. In eerste instantie wordt gekeken om samen te werken met Samenlevingsopbouw, Welzijnschakels of andere verenigingen waar armen het woord nemen. Hierbij stellen de leden de waardigheid, deelname, getuigenissen en betrokkenheid van mensen lokaal en wereldwijd in grote armoede centraal.

Brugge - ATD Vierde Wereld Brugge neemt deel aan de lokale werkgroep 17 oktober. In deze werkgroep zitten verschillende verenigingen, waaronder de Brugse verenigingen waar armen het woord nemen, Welzijnsschakels en Samenlevingsopbouw. De evenementen gingen door op woensdag 17 oktober op het Burgplein. De slagzin was: "Laat je niet vangen. Samen voor een echt sociaal beleid in Brugge." Er werd een armoedeweb opgebouwd met getuigenissen over uitsluiting en een politieke oproep voor een sociaal gemeentebestuur.

Brussel - ATD Vierde Wereld organiseerde samen met Brussels Platform Armoede, de Federatie van de Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten en het Forum Bruxelles contre les Inégalités de mars "Armoedefobie zichtbaar maken", langs de verschillende Brusselse gemeentes.

Hasselt - 10 oktober "Betaalbaar wonen in Hasselt", herdenkingsmoment in het Volkstehuis. Dit gebeurde in samenwerking met daklozenwerking Trawanten.

Leuven - Op maandag 8 oktober organiseerde de groep een interactieve avond rond het thema samenhuizen en armoede. Een gastspreker van Samenhuizen vzw was aanwezig. De andere activiteiten werden georganiseerd door het Leuvens Collectief tegen Armoede, waarvan de Leuvense groep lid is. Op de mars tegen armoede op zaterdag 13 oktober waren drie leden van de Brusselse groep aanwezig.

Lint - Op 20 oktober ging een optreden van het kinderkoor verbonden aan de muziekcademie van Antwerpen door. Dit kinderkoor bestaat uit vluchtelingen.

Middelkerke – Op donderdag 11 oktober werd de theatervoorstelling "Ik ben iemand/niemand" opgevoerd. Het waargebeurde verhaal van Emilie en haar gezin. Ook de tekst van de gedenksteen werd gelezen en een getuigenis.

Ronse - ATD Ronse is lid van de stedelijke werkgroep 17 oktober. Het thema dit jaar was "Wonen en 20 jaar armoedebestrijding in Ronse". Op 17 oktober was er een officieel moment aan de steen "Armoede een blok aan ons been". Daarna konden geïnteresseerden deelnemen aan een infomarkt en expo over 20 jaar armoedebestrijding in Ronse in CC De Ververij.

Oostende - ATD Kust maakt deel uit van de stedelijke werkgroep 17 oktober. Op woensdag 17 oktober werd het jaarlijkse "Soep'an d'horloge" georganiseerd in het Leopoldpark: ontmoeting met soep.

Brugge: opbouw van het armoedeweb met getuigenissen en politieke oproep

Hasselt: herdenkingsmoment in het Volkstehuis

Leuven: optocht tegen armoede

Lint: optreden van het kinderkoor verbonden aan de muziekcademie van Antwerpen

3.8. OD: We nemen met een delegatie vanuit de volksuniversiteit deel aan de voorbereidingen rond de Europese vu.

5 Vlaamse leden namen deel aan de voorbereidingen van de Europese Volksuniversiteit.

3.9. OD: Actieve leden van ATD Vierde Wereld Vlaanderen nemen deel aan Europese ontmoetingen. ATD Vierde Wereld Vlaanderen stemt af met andere teams in Europa voor publicaties, vertalingen en ontmoetingen.

ATD Vierde Wereld Nederland en Vlaanderen ontmoeten elkaar voor afstemming rond publicaties en vertalingen, en uitwisseling rond vorming en ontmoeting. Europees ontmoeten teams van ATD Vierde Wereld elkaar, 2 tot 4 maal per jaar, voor vorming en uitwisseling van realiteiten van armoede in Europa. Hierbij hoort ook overleg, uitwisseling m.b.t. kennis, actie en inzet en de coördinatie van gezamenlijke publieke en politieke acties.

Leden van de stuurgroep Volksuniversiteit nemen deel aan coördinatie- en vormingsmomenten van de Europese volksuniversiteiten van de Vierde Wereld. De stuurgroep overlegt regelmatig

inhoudelijk en methodologisch met de zusterorganisaties in Wallonië en Nederland over de vernieuwde gezinsgerichte volksuniversiteitsdynamiek.

De mensen die instaan voor de vorming "Kruising van Kennis" dialogeren regelmatig met de internationale stuurgroep en nemen deel aan vormingen rond het thema.

De tekst gemaakt door de jongeren in het kader van de Werelddag van Verzet tegen Armoede in 2017 (Brief aan de jarige Père Joseph) werd in het Frans, Engels en Spaans vertaald. Deze tekst werd door de internationale beweging verspreid via tijdschriften en de website. We wilden een clip rond Kruising van Kennis vertalen, maar dat ging uiteindelijk niet door.

3.10. We werken een GPDR beleid uit.

Een interne werkgroep werkte een nieuwe privacyverklaring uit conform de wetgeving. Deze privacyverklaring is terug te vinden op de website.

Evaluatie volgens de 6 criteria

Criteria vereniging waar armen het woord nemen

1. Armen verenigen zich

OD 1.1 (p. 12)

OD 1.2 (p. 14)

OD 1.3 (p. 15)

OD 1.4 (p. 15)

OD 1.5 (p. 23)

OD 3.1 (p. 33)

OD 3.2 (p. 37)

2. Armen het woord geven

OD 1.3 (p. 15)

OD 1.4 (p. 15)

OD 1.6 (p. 23)

OD 1.7 (p. 24)

OD 2.1 (p. 28)

OD 2.5 (p. 32)

OD 2.3 (p. 28)

OD 3.2 (p. 37)

3. Werken aan maatschappelijke emancipatie

OD 1.3 (p. 15)

OD 1.4 (p. 15)

OD 1.9 (p. 27)

OD 3.1 (p. 33)

OD 3.2 (p. 37)

4. Werken aan maatschappelijke structuren

OD 1.6 (p. 23)

OD 1.7 (p. 24)

OD 1.8 (p. 24)

OD 1.9 (p. 27)

OD 2.1 (p. 28)

OD 2.4 (p. 32)

OD 2.5 (p. 32)

OD 3.3 (p. 37)

OD 3.4 (p. 37)

OD 3.5 (p. 37)

OD 3.6 (p. 41)

OD 3.7 (p. 41)

OD 3.9 (p. 43)

OD 3.10 (p. 43)

5. Dialoog en vorming

OD 1.4 (p. 15)

OD 1.6 (p. 23)

OD 1.7 (p. 24)

OD 1.8 (p. 24)

OD 1.9 (p. 27)

OD 2.1 (p. 28)

OD 2.5 (p. 32)

OD 3.1 (p. 33)

OD 3.2 (p. 37)

OD 3.6 (p. 41)

OD 3.7 (p. 41)

OD 3.9 (p. 43)

OD 3.10 (p. 43)

6. Armen blijven zoeken

OD 1.1 (p. 12)

OD 1.3 (p. 15)

OD 1.4 (p. 15)

Extra criteria bovenlokale vereniging

Eigen activiteiten ontplooiën in minstens 4 provincies of programmatieregio's

ATD Vierde Wereld heeft zes lokale groepen waarin medestanders en militanten als vrijwilliger rechtstreeks geëngageerd zijn met personen in armoede: Willebroek, Oostende, Ronse, Brussel, Hasselt en Turnhout. Daarnaast zijn er medestandersgroepen in Leuven, Brugge en Hasselt. Aan de medestandersgroep in Leuven nemen twee mensen met armoede-ervaring deel.

Mensen in armoede bereiken: minimum 20 personen en minimum 4 personen per provincie in minimaal 4 provincies.

Via onder meer de celwerkingen, de vier Volksuniversiteiten, de juridische permanentie in Hasselt en de huisbezoeken voldoen we aan het criterium om minstens 20 personen in armoede te bereiken, met minimum 4 personen per provincie in minimum 4 provincies.

Externe vormingen

Zie p. 31

Interne vormingen

Zie p. 35

Werken rond 1 beleidsthema

In 2018 werkten we rond 3 beleidsthema's:

- Recht op werk

Het onderwerp van de volksuniversiteiten op 11 februari en 7 april was recht op werk. Gastspreker was Steven Genbrugge van de studiedienst van het ABVV. (zie p. 18)

- Recht op een gezin

Het onderwerp van de volksuniversiteiten op 6 oktober en 15 december was "Recht op een gezinsleven". Yves Coemans van de Gezinsbond was onze gastspreker op 6 oktober. (zie p. 21)

- Vooroordelen

In 2018 werkten we verder aan de campagne "Waarheid of fabel?". Zie p. 28.

Ingezette methodiek: **Het ontwikkelen van nieuwe strategieën en acties op basis van een doorlichting van een van de zes criteria binnen de eigen werking.**

Deze doelstelling wordt uitgewerkt gedurende twee jaar: 2018-2019. We doorlopen met onze leden een traject om ons nieuw beleidsplan te schrijven.

Tijdens de ledendag bekeken we waarrond we in de toekomst actie willen voeren. Het thema van de ledendag werd bepaald nadat we verschillende signalen over verontwaardiging over het huidige beleid opvingen. Tijdens de volksuniversiteit gaven deelnemers uiting aan hun kwaadheid rond de actuele armoedebestrijding, maar ook tijdens huisbezoeken en bezoeken bij de verschillende groepen kwamen deze signalen naar boven. Daarom planden we een ontmoetingsdag/vormingsdag met als thema van verontwaardiging naar actie. We vroegen Labo vzw om deze dag te begeleiden. We stonden stil bij het volgende: waarrond leeft er verontwaardiging, welke succesvolle acties ondernam ATD in het verleden, hoe kan je actie voeren en hoe werk je een actie uit. De meerderheid koos ervoor om actie te voeren rond de hoge huurprijzen.

Tijdens de zomervakantie kwamen we met een groepje enthousiaste leden samen om verder de actie uit te werken. We herbekeken waarrond we actie wilden voeren en formuleerden onze boodschap. We wilden die boodschap afoetsen tijdens de startdag om dan verdere stappen te ondernemen. Tijdens de startdag konden de deelnemers uit verschillende workshops kiezen en weinig mensen kozen voor de workshop rond de actie “te hoge huurprijzen”.

Voor een aantal mensen in armoede die in de zomervakantie mee de actie verder uitwerkten was het niet evident om verder samen te komen in Brussel: dakloosheid, gezondheidsproblemen, activering die geen vrijwilligerswerk niet meer toelaat. Voor ons is het belangrijk dat zij mee verder in de werkgroep actief zijn. We willen ook niet zomaar een zoveelste actie rond de hoge huurprijzen voeren. We wilden gaan voor een breed gedragen actie gesteund door verschillende partners (Gezinsbond, Welzijnszorg, Huurdersbond, Samenlevingsopbouw,... Dit betekent dat we daar ook veel tijd moeten investeren. Momenteel gaat veel tijd naar de campagne “Waarheid of fabel” en willen eerst deze campagne goed afronden. Daarom beslisten we om deze actie terug op te nemen als we het beleidsplan verder uitwerken.

In de zomervakantie gingen we ook naar het internationaal centrum. Op het programma: internationaal centrum bezoeken, ontmoetingen met vrijwilligers uit andere landen, de basisopties van ATD lezen en begrijpen. We namen ook de tijd om te bepalen wat belangrijk is voor de toekomst. In drie groepjes bekeken we wat we tijdens het verblijf in ons internationaal centrum leerden. Vervolgens bekeken we wat we belangrijk vinden voor de toekomst. Ieder groepje schreef een of twee wegwijzers voor ATD na 2020.

In 2019 willen we al onze groepen bevragen rond onze identiteit. We verwerken de bevraging, de wegwijzers tot een document. Dit document bespreken we tijdens twee dagen in de zomervakantie 2019. Dit moet ons toelaten om vandaar uit de strategische doelstellingen voor de komende jaren te bepalen.

Aantal deelnemers

Ledendag: 38 deelnemers (21 mensen in armoede)

Reis naar internationaal centrum: 43 deelnemers (30 mensen in armoede)

Ingezette methodiek: **De interne communicatie analyseren en evalueren en op basis hiervan een communicatieplan opstellen.**

Tijdens de evaluatie- en planningsdag van de volksuniversiteit kwam volgend evaluatiepunt naar boven: de kleine successen worden onvoldoende gecommuniceerd. We verspreiden maandelijks on-line een Nieuwsbrief. Deze wordt voornamelijk door medestanders gelezen en te weinig doorgegeven aan mensen in armoede. Daarom werd voorgesteld om telkens we een uitnodiging voor een volksuniversiteit we ook een brief meegeven met het laatste nieuws van de beweging. Tijdens de volksuniversiteit geven we ook door als er opinie-artikels verschijnen en andere stappen die we zetten om het leven van mensen in armoede te veranderen.

Aantal deelnemers aan de planningsdag: 23 deelnemers (16 mensen in armoede)

Financieel verslag

Beroepskrachten in dienst op 31 december 2018

De animatie van de beweging ATD Vierde Wereld in Vlaanderen werd in 2018 gedragen door het secretariaat met twee administratieve krachten (1,3 vte) en drie permanent werkers (3 vte).

Financieringskanaal

Subsidie Armoededecreet: 4,3 vte

Gesco: 0 vte

Sociale Maribel: 0 vte

Andere financiering: 0 vte

Detachering: 0 vte

Totale tewerkstelling: 4,3 vte

Van wie opgeleide ervaringsdeskundigen: 0 vte

Van wie niet-opgeleide ervaringsdeskundigen: 0 vte

Jaarrekening

JAARREKENING IN EURO

Naam: **ATD Vierde Wereld Vlaanderen**

Rechtsvorm: Vereniging zonder winstoogmerk

Adres: Victor Jacobslaan

Nr: 12

Bus:

Postnummer: 1040

Gemeente: Etterbeek

Land België

Rechtspersonenregister (RPR) - Ondernemingsrechtbank van

Brussel, franstalige

Internetadres: <http://www.atd-vierdewereld.be/>

Ondernemingsnummer

BE0431892993

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

25-07-2011

JAARREKENING goedgekeurd door de algemene vergadering* van

27-04-2019

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2018

tot

31-12-2018

Vorig boekjaar van

01-01-2017

tot

31-12-2017

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VKT-vzw 5.1.1, VKT-vzw 5.1.3, VKT-vzw 5.2.1, VKT-vzw 5.2.2, VKT-vzw 5.3, VKT-vzw 5.4, VKT-vzw 5.6, VKT-vzw 6

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de vereniging of stichting, van de BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger in België van de buitenlandse vereniging:

BOGAERT Karl, Ludo, Florent

Onderbosstraat 26
3040 Huldenberg
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

DECUYPERE Maryke, Irène, Adèle

Biesemveldstraat 53
9880 Aalter
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder Algemeen secretaris

FOUBERT Dominique, Marie, H. C. B

Hemestraat 30
1570 Galmaarden
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder Penningmeester

MAES Isabelle, Ghislaine

Jacquetbosstraat 1
8587 Spiere-Helkijn
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Voorzitter van de Raad van Bestuur

MEEUSEN Miriam

Willem Van Oranjestraat 1
2830 Willebroek
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

PYPAERT Isabelle, Marie, Guillaumine

Rue Antoine de Saint-Exupéry 19
95540 Méry-sur-Oise
FRANKRIJK

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

DE KERCHOVE Georges, Charles, Hubert, G

avenue L. Wiener 81
1170 Watermaal-Bosvoorde
BELGIE

Begin van het mandaat: 22-03-2017

Einde van het mandaat: 20-04-2020

Bestuurder

SCPRL M.C. DEBROUX-LEDDET & CO vertegenwoordigd door Marie-Chantal Debroux-Leddets (B00888)

bedrijfsrevisor
Avenue J.F. Debecker 114
1200 Sint-Lambrechts-Woluwe
BELGIE

Begin van het mandaat: 20-04-2016

Einde van het mandaat: 30-04-2019

Commissaris

* Door de raad van bestuur in geval van een stichting / door het algemeen leidinggevend orgaan in geval van een internationale vereniging zonder winstoogmerk.

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 1.2
-----	--------------	-------------

OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Facultatieve vermeldingen:

- Indien de jaarrekening werd geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:
 - A. Het voeren van de boekhouding van de vereniging of stichting,
 - B. Het opstellen van de jaarrekening,
 - C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
 - D. Het corrigeren van de jaarrekening.

- Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 2.1
-----	--------------	-------------

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
Vaste activa		20/28		
Oprichtingskosten		20		
Immateriële vaste activa	5.1.1	21		
Materiële vaste activa	5.1.2	22/27		
Terreinen en gebouwen		22		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		22/01		
Overige		22/02		
Installaties, machines en uitrusting		23		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		231		
Overige		232		
Meubilair en rollend materieel		24		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		241		
Overig		242		
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
In volle eigendom van de vereniging of stichting		261		
Overige		262		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.1.3/5.2.1	28		
Vlottende activa		29/58	24.125	24.092
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
waarvan niet-rentedragende vorderingen of				
gekoppeld aan een abnormaal lage rente		2915		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	10.355	12.992
Handelsvorderingen		40	36	175
Overige vorderingen		41	10.319	12.817
waarvan niet-rentedragende vorderingen of				
gekoppeld aan een abnormaal lage rente		415		
Geldbeleggingen	5.2.1	50/53		
Liquide middelen		54/58	12.867	10.041
Overlopende rekeningen		490/1	903	1.059
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	24.125	24.092

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 2.2
-----	--------------	-------------

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
Eigen vermogen		10/15	<u>2.897</u>	<u>2.846</u>
Fondsen van de vereniging of stichting		10	261	262
Beginvermogen		100	261	262
Permanente financiering		101		
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Bestemde fondsen	5.3	13		
Overgedragen positief (negatief) resultaat (+)/(-)		14	2.636	2.584
Kapitaalsubsidies		15		
Voorzieningen	5.3	18		
Voorzieningen voor risico's en kosten		180/5		
Voorzieningen voor terug te betalen subsidies en legaten en voor schenkingen met terugnemingsrecht		168		
Schulden		17/49	21.228	21.246
Schulden op meer dan één jaar	5.4	17		
Financiële schulden		170/4		
Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden		172/3		
Overige leningen		174/0		
Handelsschulden		175		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		179		
Rentedragend		1790		
Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		1791		
Borgtochten ontvangen in contanten		1792		
Schulden op ten hoogste één jaar	5.4	42/48	21.228	19.040
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42		
Financiële schulden		43		
Kredietinstellingen		430/8		
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	2.259	2.944
Leveranciers		440/4	2.259	2.944
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		45	18.969	13.928
Belastingen		450/3		
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	18.969	13.928
Diverse schulden		48		2.168
Vervallen obligaties en coupons, terug te betalen subsidies en borgtochten ontvangen in contanten		480/8		
Andere rentedragende schulden		4890		
Andere schulden, niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		4891		2.168
Overlopende rekeningen		492/3		2.206
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	24.125	24.092

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 3
-----	--------------	-----------

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten				
Brutomarge (+)/(-)		9900	157.045	145.477
Bedrijfsopbrengsten		70/74	207.348	198.045
Omzet		70		
Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies		73	201.902	193.056
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen		60/61	50.303	52.568
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5,5	62	156.746	144.494
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630		
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)		635/8		
Andere bedrijfskosten		640/8	70	423
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Positief (Negatief) bedrijfsresultaat (+)/(-)		9901	229	560
Financiële opbrengsten	5,5	75		
Financiële kosten	5,5	65	177	156
Positief (Negatief) resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening (+)/(-)		9902	52	404
Uitzonderlijke opbrengsten		76		232
Uitzonderlijke kosten		66		
Positief (Negatief) resultaat van het boekjaar (+)/(-)		9904	52	637

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 4
-----	--------------	-----------

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen positief (negatief) resultaat	(+)/(-)	9908	2.636	2.584
Te bestemmen positief (negatief) resultaat van het boekjaar	(+)/(-)	9905	52	637
Overgedragen positief (negatief) resultaat van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P	2.584	1.947
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan de fondsen van de vereniging of stichting		791		
aan de bestemde fondsen		792		
Toevoeging aan de bestemde fondsen		802		
Over te dragen positief (negatief) resultaat	(+)/(-)	14	2.636	2.584

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.1.2
-----	--------------	---------------

TOELICHTING
STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Materiële vaste activa			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8199P	XXXXXXXXXX	7.488
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8169		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8179		
Overboekingen van een post naar een andere	8189 (+)/(-)		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8199	7.488	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8259P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8219		
Verworven van derden	8229		
Afgeboekt	8239		
Overgeboekt van een post naar een andere	8249 (+)/(-)		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8259		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8329P	XXXXXXXXXX	7.488
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8279		
Teruggenomen	8289		
Verworven van derden	8299		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8309		
Overgeboekt van een post naar een andere	8319 (+)/(-)		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8329	7.488	
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	22/27		
Waarvan			
In volle eigendom van de vereniging of stichting	8349		

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.2.3
-----	--------------	---------------

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

LIJST VAN DE ANDERE VERBONDEN ENTITEITEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL, RECHTSVORM en, zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER
ATD Vierde Wereld België VZW BE 0408.429.089 Vereniging zonder winstoogmerk Victor Jacobslaan 1040 1040 Etterbeek BELGIE

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.5
-----	--------------	-------------

RESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Personeel en personeelskosten			
Werknemers waarvoor de vereniging of stichting een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	5	5
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	4,2	5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	6.811	7.211
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	115.039	114.671
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	26.877	24.462
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	1.951	1.477
Andere personeelskosten	623	12.879	3.884
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624		
Financiële resultaten			
Geactiveerde intercalaire interesten	6503		
Bedrag van het disconto ten laste van de vereniging of stichting bij de verhandeling van vorderingen	653		
Saldo van de gevormde (aangewende of teruggenomen) voorzieningen met financieel karakter	(+)(-) 656		

Nr.	BE0431892993	VKT-vzw 5.7
-----	--------------	-------------

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ENTITEITEN, BESTUURDERS EN COMMISSARIS(SEN)

Verbonden entiteiten

Vorderingen op verbonden entiteiten

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Bestuurders en natuurlijke of rechtspersonen die de vereniging of stichting rechtstreeks of onrechtstreeks controleren zonder verbonden entiteiten te zijn, of andere entiteiten die door deze personen rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerd worden

Uitstaande vorderingen op deze personen

Rentevoet en duur van de vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Codes	Boekjaar
9291	
9294	
9295	
9500	
9501	
9502	

De commissaris(sen) en de personen met wie hij (zij) verbonden is (zijn)

Commissarisvergoeding : 653,40 € incl BTW

Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Transacties die direct of indirect zijn aangegaan tussen de vereniging of stichting en de leden van de leidinggevende, de toezichthoudende of de bestuursorganen

Boekjaar

Nr.	BE0431892993	
-----	--------------	--

WAARDERINGSREGELS

De schulden en de vorderingen worden geboekt tegen hun nominale waarde.

De materiële vaste activa staan vermeld bij de activa van de balans, tegen hun aankoopwaarde, als deze de 250 euro

Afschrijving:

- inrichting van de gebouwen = 20 jaar 5% per jaar
- kantoor materiaal = 5 jaar 20%
- computermateriaal = 3 jaar 33%
- 2e hands voertuigen = 3 jaar 33%
- nieuwe voertuigen = 5 jaar 20%

De eventuele beleggingen worden opgenomen op basis van hun waarde op 31 december 2006. Deze waarden worden door de in bewaring heeft, doorgegeven. De liquide middelen worden op hun reële waarde geëvalueerd, zoals opgenomen in de bankafschriften)

Het geheel houdt rekening met:

- bij activa: de over te dragen kosten, en verkregen opbrengsten (te ontvangen subsidies)
- bij passiva: de aan te rekenen kosten en de over te dragen opbrengsten (subsidies).

HERVORMING VAN DE WET VAN 27 JUNI 1921

De vereniging kan worden ondergebracht in de categorie "kleine" verenigingen (zij voldoet niet aan 2 van de volgend gemiddelde van 5 VT-werknemers ingeschreven in het personeelsregister, totale inkomsten van 312.500 euro, exclusief en BTW, en een balanstotaal van 1.249.500 euro) toch wordt ervoor gekozen om een volledige dubbele boekhouding te neerleggen van de jaarrekening bij de Nationale Bank van België.

BV BVBA M.C DEBROUX-LEDDET & Co

ATD VIERDE WERELD
VLAANDEREN VZW

Bedrijfsrevisor

Victor Jacobslaan, 12

J.F. Debeckerlaan, 114

1040 Brussel

1200 Brussel

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN ATD VIERDE WERELD VLAANDEREN VZW OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2018

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van ATD VIERDE WERELD VLAANDEREN VZW, leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 20 april 2016, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2018.

Verslag over de controle van de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van ATD VIERDE WERELD VLAANDEREN VZW, die de balans op 31 december 2018 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 24.124,71 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 51,24.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2018, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien in 2018) bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en de statuten te verifiëren.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, stemt dit jaarverslag overeen met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Er werden geen door de wet voorziene opdrachten die overeenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en ons bedrijf frevisorenkantoor en, in voorkomend geval, ons netwerk, zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Brussel, 1 april 2019

Commissaris
BV BVBA M.C. Debroux-Leddé & Co

Vertegenwoordigd door
Marie-Chantal Debroux-Leddé

Resultatenrekening 2018

	Codes	Vzw	Activiteitencentrum Erkende VWAVN	Activiteitencentrum Giften	Activiteitencentrum Willebroek
RESULTATENREKENING					
I. Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten					
Bedrijfsopbrengsten	70/74	207.348,37	70.071,18	133.065,83	4.211,36
waarin: - Omzet	70				
- Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies	73	201.902,11	70.071,18	127.887,00	3.943,80
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen	60/61	50.303,30	48.414,06		1.889,24
A.B. Brutomarge (positief saldo)	70/61	157.045,07	21.657,12	133.065,83	2.322,12
Brutomarge (negatief saldo)	61/70	()	()	()	()
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toel. VI, 2)	62	156.746,60	156.746,60	()	()
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	()	()	()	()
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen, terugnemingen +)	631/4	()	()	()	()
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen +)	635/8	()	()	()	()
G. Andere bedrijfskosten	640/8	69,67	69,67	()	()
H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	649	()	()	()	()
Bedrijfswinst	70/64	228,80		133.065,83	2.322,12
Bedrijfsverlies	64/70	()	135.159,15	()	()
II Financiële opbrengsten	75				
Financiële kosten	65	177,56	148,94		28,62
Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	70/65	51,24		133.065,83	2.293,50
Verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening	65/70	()	135.308,09	()	()
III Uitzonderlijke opbrengsten	76				
Uitzonderlijke kosten	66	()	()	()	()
Winst van het boekjaar	70/66	51,24		133.065,83	2.293,50
Verlies van het boekjaar	66/70	()	135.308,09	()	()

Detail van de 73-rekeningen 2018

VZW:	ATD Vierde Wereld Vlaanderen	2018
BOEKJAAR		
DETAIL VAN DE 73-REKENINGEN		
73	Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies	201.902,11
730/731	Lidgelden	
732/733	Schenkingen	
	Particuliere giften	53,80
	Gift Koning Boudewijn Stichting (leentuin)	2.000,00
	Gift Koning Boudewijn Stichting (straatbibliotheek)	1.125,00
	Gift school Sint-Jan Willbroek	800,00
	Gift KUL	518,63
	Steun ATD Vierde Wereld België	124.300,00
734/735	Legaten	
736 Kapitaal- en inrestsubsidies		
Subsidieverlener	Omschrijving	Bedrag
Gemeente Willebroek	Subsidie aan vereniging Willebroek	2.790,00
Vlaamse Overheid	Subsidie aan vereniging waar armen het woord nemen	70.071,18
Vivo	Opleidingsbudget 2018	243,5
	Activiteitencentrum Willebroek	
	Activiteitencentrum VWAHWN	
	Activiteitencentrum VWAHWN	

Stand van zaken m.b.t. de uitvoering van het beleidsplan

SD 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

In 2018 zijn we verder op zoek gegaan naar mensen die niet meetellen via onze lokale groepen en via huisbezoeken. In Bossuit zijn we gestart met een nieuwe straatbibliotheek. De lokale groepen organiseren vaak uitstappen. Via het programma 'Een brug tussen twee werelden' gaan we met mensen in armoede naar voorstellingen van De Munt. De nieuwe mensen die we bereikten werden telkens uitgenodigd voor de Volksuniversiteiten. We voorzagen kindersanimatie tijdens de Volksuniversiteiten. Onze jongerenwerking Djynamo werd midden 2018 onthoud gezet omdat de jongeren andere engagementen hadden gevonden.

Dankzij onze contacten met mensen die in armoede leven, bouwden we een kennis op. Deze kennis gaven we o.a. via een vaste rubriek in ons Vierde Wereldblad door. Na iedere volksuniversiteit schreven we samen met enkele deelnemers een verslag van de voorbijgevoerde volksuniversiteit. Dit verslag werd op de Facebookpagina en de website gezet. Na de volksuniversiteit rond het thema vrijwilligerswerk, werd het artikel "Beeld van de inactieve steuntrekker klopt niet" gepubliceerd op

Sociaal.net. De inhoud van de Volksuniversiteit van 6 oktober rond recht op een gezin werd op 10 december als opiniestuk gepubliceerd in De Wereld Morgen: "Artikel 8: recht op prive-leven en familieleven geldt in België niet voor iedereen." Enkele punten uit diezelfde Volksuniversiteit werden genomen in het memorandum van de Gezinsbond voor de Vlaamse verkiezingen in mei 2019.

Groepen van ATD Vierde Wereld namen in 2018 actief deel aan lokale overleggroepen en beleidsvorming inzake armoede en uitsluiting. In Ronse, Oostende en Brugge werkten de lokale groepen mee aan "Ieders stemt telt". We hadden in 2018 twee keer overleg met Welzijnsschakels. We zijn lid van de Algemene Vergadering van het Netwerk tegen Armoede en namen actief deel aan forumdagen en overlegmomenten. ATD Vierde Wereld neemt deel aan de begeleidingscommissie van het Interfederaal steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. ATD Vierde Wereld is lid van de stuurgroep van het Collectief van Verenigingen Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede.

SD 2: Mensenrechtvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

In de beleidsperiode 2016-2020 zetten we in op de campagne "Waarheid of Fabel" waarbij we een aantal vooroordelen en misvattingen willen ontcrachten. We contacteerden diverse uitgeverij om een boek rond vooroordelen en misvattingen uit te geven. In overleg met de stuurgroep en uitgeverij EPO beslisten we om in 2019 een boek uit te geven met storytelling als invalshoek. Voor de uitbouw van de mediacampagne werd beslist om samen te werken met reclamebureau LDV United.

Om de inspanningen van de armsten centraal te stellen in het zoeken naar een betere samenleving zetten we in op een beeldvorming die stimuleert. In ons tijdschrift stond ook in 2018

een vast artikel rond de levenssituaties van mensen in armoede. We werkten verder aan de facebookpagina van de volksuniversiteit en van de algemene werking van onze beweging.

We organiseerden 9 informatie- en vormingsactiviteiten voor niet-armen.

Naar aanloop van de verkiezingen in oktober maakte het theatergezelschap Maelstrom een productie rond solidariteit. We brachten de makers in contact met mensen in armoede zodat die ook hun visie en praktijken hierrond konden doorgeven.

SD 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

ATD Vierde Wereld wil haar actieve leden helpen hun inzet tegen armoede vol te houden en weerbaar te blijven binnen hun omgeving. We verspreidden twee keer per maand een nieuwsbrief met informatie. Een stafmedewerker bezocht ook alle groepen en houdt contact via mail en telefoon. We organiseerden naast de Volksuniversiteiten nog een ledendag en een startdag. We organiseerden in 2018 16 interne vormings- en ontmoetingsmomenten voor actieve leden.

We maakten de deelname van leden mogelijk aan internationale ontmoetingen, zoals de ontdekkingsries naar Méry-sur-Oise in juli en de Wereldontmoeting in het internationaal Centrum ik oktober. We namen ook deel aan de voorbereidingen rond de Europese VU in februari 2019.

We gaven inspirerende acties uit andere landen door via onze publicaties, de website en bijeenkomsten.

Europees ontmoeten teams van ATD Vierde Wereld elkaar voor vorming en uitwisseling van realiteiten en tendensen van armoede in Europa. Er is uitwisseling en vorming tussen de stuurgroep Kruising van Kennis met de internationale stuurgroep.

ATD Vierde Wereld organiseerde zelf of samen met andere partners evenementen rond 17 oktober in verschillende Vlaamse provincies.

Jaarplan en begroting 2019

Begroting 2019

Begroting ATD Vierde Wereld Vlaanderen VZW	2019
KOSTEN	
Diensten en diverse goederen	69.000
Personeelskosten	158.000
Taksen en diverse kosten	100
Financiële kosten	200
Totaal kosten	227.300
OPBRENGSTEN	
<u>Giften-lidmaatschap-legaten</u>	-
Verdeling giften ATD Vierde Wereld België	150.000
Subsidies (VG) (waarvan subsidie als bovenlokale <u>vwawn</u>)	74.000
Recuperatie diverse kosten	3300
Totaal opbrengsten	227.300
Netto resultaten	0

SD 1: De armsten bereiken, kennen, verenigen en met hen partnerschappen opbouwen met de samenleving

OD 1: ATD Vierde Wereld stelt een permanente medewerker vrij en steunt vrijwilligers om mensen in grote armoede regelmatig en buiten directe hulpverlening te ontmoeten. Zowel lokaal als bovenlokaal ontmoeten we mensen die nog niet deelnemen.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen blijven zoeken.

Specifieke acties voor 2019: We investeren verder in de straatbibliotheek in Avelgem. De vertrouwensrelatie die we opbouwden met de ouders verstevigen we door in te gaan op uitnodigingen om schoolfeesten van de kinderen bij te wonen.

De medestanders van Hasselt gaan via Café Anoniem op weg met daklozen. De bestaande contacten met daklozenwerking De Trawanten zijn de basis voor een structurele samenwerking. In 2019 wordt de samenwerking geconcretiseerd en formeel.

Beoogd resultaat: We bereiken min. 25 personen waarvan min. 4 in elke provincie. Via rapportering kunnen we bijhouden hoeveel mensen we ontmoeten en hoeveel nieuwe contacten we uitbouwen. Via de juridische permanentie, de Papiermolen, en presentie op straat of via Café Anoniem bereiken we 10 daklozen.

1.2. OD: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan ontmoetingsmomenten. We geven voorrang aan personen die het langst en op de meeste levensdomeinen door armoede en uitsluiting getroffen zijn.

Criterion: Armen verenigen zich.

Specifieke acties voor 2019: In samenwerking met BMLIK Gent organiseren we opnieuw een laagdrempelige volksuniversiteit.

De straatbibliotheek in Avelgem organiseert een zomeruitstap. De gezinnen van de deelnemende kinderen kunnen meegaan. Het is een eerste groepsactiviteit die zich naar het gezin in het geheel richt.

We nodigen mensen uit om een opera in de Muntschouwburg bij te wonen.

1.3. OD: We nodigen de bereikte personen en gezinnen uit om deel te nemen aan het thematisch werken.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie. Dialoog en vorming.

We nodigen mensen uit om naar de regionale volksuniversiteit te komen. Als opstap bereiden we, indien nodig, eerst de bijeenkomst thuis voor.

Beoogd resultaat: Minstens 40 mensen gaan in op deze uitnodiging.

1.4. OD: De volksuniversiteit evolueert zodat jonge gezinnen gemakkelijker deelnemen.

Criteria: Armen verenigen zich. Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke emancipatie.

Iedere deelnemer en elke lokale groep krijgt voorbereidingsvragen. Een animatieteam bestaande uit een permanent werker, medestander en militant werken de animatie uit op basis van de ingestuurde voorbereidingen.

Beoogd resultaat: We organiseren 5 volksuniversiteiten per jaar. De lokale groepen komen samen om die voor te bereiden in een of twee bijeenkomsten. We bereiken minimum 5 mensen die nog niet eerder deelnamen. Minstens 3 gezinnen met kinderen nemen hieraan deel. De volksuniversiteit van de Vierde Wereld bereikt doorheen het jaar minimaal 70 mensen, van wie minimaal 50 mensen in armoede en minimaal 7 lokale groepen. Minstens 15 medestanders nemen deel aan de volksuniversiteit die we bovenlokaal organiseren. De gastspreker van de volksuniversiteit verruimt eveneens zijn kennis over het onderwerp met de ervaringskennis van mensen in armoede.

Bij het maken van het verslag zijn op jaarbasis minstens 10 mensen in armoede betrokken.

1.5. OD Vanuit onze nabijheid treden we in dialoog met partners rond specifieke problemen waarmee mensen met langdurige armoede-ervaring kampen.

Criteria: Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Methodiek: huisbezoeken, maar ook informele contacten op straat, voedselbank...

Specifieke acties voor 2019: Stafmedewerkers ondersteunen enkele mensen die in een bijzonder kwetsbare situatie leven. Bedoeling van de ondersteuning is dat ze hulpverleners anders naar hen luisteren zodat hulpverlener en hulpvrager

elkaar beter begrijpen. Dit gebeurt te Oostende, Willebroek en Brussel.

Beoogd resultaat: Minstens 2 overlegmomenten met hulpverleners waarbij mensen in armoede ook een inbreng kunnen geven.

1.6 OD: Vanuit de volksuniversiteit zetten we dialoog op.

Methodiek: Na iedere volksuniversiteit schrijven we samen met de deelnemers een verslag van de voorbije volksuniversiteit. Dit verslag plaatsen we op onze website en facebookpagina.

Specifieke acties voor 2019: We werken in de eerste helft van 2019 rond het thema duurzaamheid. Rond de signalen die we opvangen uit de voorbereidingen en de volksuniversiteit schrijven we een opinie-artikel. We treden in dialoog met politici en burgerinitiatieven rond het thema duurzaamheid.

Beoogd resultaat: Minstens 10 mensen in armoede zijn betrokken bij het schrijven van het verslag. Minstens eenmaal per jaar publiceren we extern een artikel. Minstens 4 mensen in armoede nemen deel aan een dialoog met politici en burgerinitiatieven.

1.7. OD: Lokaal en bovenlokaal nemen we actief deel aan overleggroepen en beleidsvorming.

Criteria: Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

We ondersteunen mensen in armoede om deel te nemen aan de bijeenkomsten om het tweejaarlijks rapport van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting te schrijven.

Specifieke acties 2019: De afgelopen jaren werkten we rond recht op gezinsleven, recht op inkomen, recht op wonen en recht op arbeid. We verzamelden de knelpunten in een memorandum voor de verkiezingen.

We nodigen onze leden uit om een gesprek te voeren met bevriende politici rond dit document.

We stimuleren onze groepen om deel te nemen aan Komaftegenarmoede van Deceniumdoelen

We nemen deel aan de manifestatie van Hart boven Hard. We bereiden dit ook voor met mensen in armoede.

We zijn lid van de raad van bestuur van het Netwerk tegen armoede. We werken daar actief mee aan een adhoc werkgroep. Deze werkgroep denkt na hoe we aan de samenleving kunnen duidelijk maken dat armoede een prioriteit is voor de komende federale en regionale verkiezingen.

Beoogd resultaat: 10 mensen in armoede gaan in op onze uitnodiging om deel te nemen aan acties in het kader van verkiezingen.

1.8. OD: Door de methodiek “Kruising van Kennis” reiken we concrete handvatten aan voor volwaardige participatie van mensen in armoede.

Criteria: Werken aan maatschappelijke emancipatie. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Specifieke acties voor 2019: We gebruiken de methode van Kruising van Kennis om de dialoogmomenten binnen het Steunpunt voor te bereiden. Met het buurthuis Chambéry in Etterbeek bekijken we hoe we Kruising van Kennis kunnen gebruiken om een vorming aan te bieden voor vrijwilligers binnen hun buddy-werking.

SD 2: Mensenrechtentvisie: de brede publieke opinie mobiliseren voor de uitroeiing van grote armoede

2.1. OD: Een stuurgroep bestaande uit onderzoekers, mensen met armoede-ervaring, een journalist en een externe partner werkt de campagne uit.

Criteria: Armen het woord geven. Werken aan maatschappelijke structuren. Dialoog en vorming.

Specifieke acties voor 2019: Een reclamebureau werkt pro deo voor ons om de inhoud van de campagne over te brengen naar het grote publiek. De stuurgroep is nauw betrokken bij het bespreken van hun voorstellen.

We nemen deel aan een training van het Netwerk tegen armoede rond omgaan met de pers. We plannen dit voor de lancering van de campagne Waarheid of Fabel.

Methodiek: Een stuurgroep komt geregeld samen om de campagne verder uit te bouwen. De stuurgroep werkt de verdere campagne uit.

Beoogd resultaat: Er is een stuurgroep voor de campagne waaraan minstens 4 mensen in armoede deelnemen.

2.2. OD: Met de verzamelde kennis werken we aan een publicatie.

Specifieke acties voor 2019: Uitgeverij EPO publiceert in het najaar ons boek rond vooroordelen.

Welzijnszorg neemt het boek op in hun jaarlijkse campagne in december.

Aanvullend aan het boek creëren we een website. Deze website biedt achtergrondinformatie over de verschillende vooroordelen. Een speciale plaats krijgt wetenschappelijk onderzoek.

2.3. OD: In ons tijdschrift, op onze website en in interne en externe publicaties stellen we de leefsituaties en inspanningen van de armsten centraal.

Criteria: Armen het woord geven. Dialoog en vorming. Werken aan maatschappelijke structuren.

In ons tijdschrift komt een vast artikel rond de leefsituaties van mensen in armoede.

We besteden ook aandacht aan het feit dat mensen in armoede zich zelf actief verzetten tegen het geweld van armoede en hierbij hun draagkracht maximaal gebruiken om hun waardigheid, vrijheid en zelfinitiatief te bewaren voor zichzelf, hun gezin en naaste omgeving. Daarnaast formuleren we opinies over armoedebestrijding. Vanuit de inhoud van de volksuniversiteit schrijven we een artikel voor het breed publiek. Op de website plaatsen we een verslag van de volksuniversiteit.

Specifieke actie voor 2019: Er komt een speciaal themanummer rond klimaat.

Ons ledenblad bereikt minimum 7000 abonnees. Dit blad verschijnt 4x/jaar.

Onze website wordt min. 37 000 maal bezocht.

Facebook heeft minstens x volgers.

2.4. We geven in samenwerking met andere organisaties vormingen.

Criteria: Dialoog en vorming. Werken aan maatschappelijke structuren.

Citizenne is een Brusselse vormingsplus. Ze programmeert een “empathierevolutie”. Bedoeling is om het empathisch vermogen van Brusselaars te boosten. We willen een positief empathievirus verspreiden als antwoord op de toenemende polarisering. ATD Vierde Wereld werkt hieraan mee en formuleerde een voorstel om deel te nemen aan de “empathierevolutie”.

Bij Neos loopt van 2018-2020 de campagne “Neos met een hart”. Via tal van activiteiten willen ze de betrokkenheid van hun leden en clubs vergroten bij mensen met een beperking, mensen in armoede en mensen die op zoek zijn naar een betere wereld. ATD Vierde Wereld

tekende hierop in en ons voorstel werd in hun programma-brochure opgenomen. We geven verschillende lezingen/workshops aan lokale afdelingen van Neos.

In samenwerking met het CAW Brussel geven we aan de studenten van Erasmus hogeschool vorming rond schulden.

We gaan in op vraag van secundaire scholen om een vormingsmomenten aan hun leerlingen te geven

We bieden studenten de kans om een stage bij ons te lopen.

Beoogd resultaat: 3 mensen in armoede zijn actief betrokken bij het uitwerken van deze vormingen.

SD 3: Verder uitbouwen van een ledenbeweging die deelneemt aan een brede nationale en internationale stroming van inzet en verzet tegen grote armoede

3.1. ATD Vierde Wereld organiseert ontmoetingen, ondersteuning, dialoog en vorming die haar leden helpt hun inzet tegen armoede vorm te geven.

Jaarlijks organiseren we in het begin van het werkjaar een ontmoetingsmoment.

Het secretariaat ondersteunt en verspreidt maandelijks een nieuwsbrief met informatie.

Specifieke acties voor 2019: De nieuwsbrief is voor mensen in armoede te weinig toegankelijk. We maken een “nieuws van de beweging”. Dit zijn max. 2 A4'tjes waarin we nieuws geven over ondernomen acties. Die versturen we samen met de uitnodiging voor de volksuniversiteit.

We organiseren opnieuw een ledendag waarbij we onze leden de kans geven om elkaar te ontmoeten en nieuwe zaken bij te leren. Dit jaar willen we de ledendag verbinden aan de campagne Waarheid of Fabel. We bekijken hoe we op een efficiënte manier met vooroordelen in onze omgeving kunnen omgaan.

We starten ook ontmoetingsavonden voor jongere leden op. Dit gebeurt in samenwerking met de Franstalige beweging van ATD België.

Beoogd resultaat: Jaarlijks organiseren we naast de volksuniversiteit nog 2 interne bovenlokale vormingsmomenten voor onze leden. Minstens 6 mensen in armoede nemen hieraan deel.

30 mensen, onder wie 10 mensen in armoede, komen naar de ledendag.

3.2. OD: We maken de deelname mogelijk van actieve leden en partners aan ontmoetingen, vormingen, planning en campagnes die de internationale beweging federaal, Europees of wereldwijd organiseert.

Criteria: Armen verenigen zich. Dialoog en vorming. Werken aan maatschappelijke

structuren.

We nemen deel aan vormingsmomenten rond de volksuniversiteit.

Specifieke acties voor 2019: We nemen actief deel aan de Europese volksuniversiteit.

Beoogd resultaat: Minstens 4 mensen in armoede nemen hieraan deel.

3.3 We zetten met onze leden een proces op om de prioriteiten voor de komende vijf jaar te bepalen.

Specifieke acties voor 2019: We bevragen onze groepen rond onze acties en identiteit.

We plannen twee dagen om vanuit de bevraging prioriteiten voor de toekomst te formuleren.

Beoogd resultaat: Via de bevraging in lokale groepen nemen minstens 15 mensen in armoede deel aan de bevraging. Op de twee planningsdagen nemen minstens 8 mensen in armoede deel.

3.4. We ondersteunen lokale groepen bij het proces van vernieuwing.

Een stafmedewerker bezoekt alle lokale groepen. Hij houdt met de verantwoordelijken van de groepen contact via mail en telefoon. Hij bekijkt wat hij voor hen kan betekenen in het proces rond vernieuwen en verruimen.

3.5. OD: Inspirerende acties en inzet uit andere landen geven we door in publicaties, op de website en via bijeenkomsten van de vereniging.

Criteria: Dialoog en vorming.

Het multimediateam neemt internationaal beeld- en geschreven materiaal door. We zorgen voor vertaling en promotie ervan, in functie van prioriteiten en acties van ATD Vierde Wereld Vlaanderen.

In ons ledenblad en op de website komen artikels over inspirerende acties.

We vormen medestanders-vertalers of tolken die met ons vrijwillig samenwerken.

De realiteit van mensen die in armoede leven in Vlaanderen geven we regelmatig door aan de internationale beweging. In functie van de internationale thema's of prioriteiten in eigen land.

3.6. OD: Op 17 oktober organiseert ATD Vierde Wereld zelf of samen met anderen evenementen in verschillende Vlaamse provincies.

Criteria: Dialoog en vorming.

In eerste instantie wordt gekeken om samen te werken met Samenlevingsopbouw, Welzijnschakels of andere verenigingen waar armen het woord nemen. Hierbij stellen de leden de waardigheid, de deelname, getuigenissen en de betrokkenheid van mensen lokaal en wereld-wijd in grote armoede centraal.

Beoogd resultaat: Op minstens 5 plaatsen en in 4 verschillende provincies gaat er in het kader van de Werelddag tegen armoede een actie door. We werken daaraan mee.

Specifieke actie voor 2019: We publiceren ons boek rond vooroordelen op 17 oktober 2019.

In Willebroek wordt op 17/10 een Herdenkingssteen tegen armoede ingehuldigd. Deze Steen is een kunstwerk dat is ontworpen met de inbreng van mensen in armoede. De originele tekst van de Steen in Parijs komt ook op de Steen in Willebroek.

3.7. OD: Actieve leden van ATD Vierde Wereld Vlaanderen nemen deel aan Europese ontmoetingen. ATD Vierde Wereld Vlaanderen stemt af met andere teams in Europa voor publicaties, vertalingen en ontmoetingen.

Door de taalverbondenheid ontmoeten ATD Vierde Wereld Nederland en Vlaanderen elkaar voor afstemming rond publicaties en vertalingen, en uitwisseling rond vorming en ontmoeting.

Europees ontmoeten teams van ATD Vierde Wereld elkaar, 2 tot 4 maal per jaar, voor vorming en uitwisseling van realiteiten en tendensen van armoede in Europa. Hierbij hoort ook overleg, uitwisseling m.b.t. kennis, actie en inzet en de coördinatie van gezamenlijke publieke en politieke acties.

Actieve leden nemen deel aan Europese ontmoetingen en Europese uitwisselings- en opvolgingsmomenten van de gezamenlijke internationale planning.

Leden van de stuurgroep Volksuniversiteit nemen deel aan coördinatie- en vormingsmomenten van de Europese volkuniversiteiten van de Vierde Wereld. De stuurgroep overlegt regelmatig inhoudelijk en methodologisch met de zusterorganisaties in Wallonië en Nederland over de vernieuwde gezinsgerichte volksuniversiteitsdynamiek.

De mensen die instaan voor de vorming "Kruising van Kennis" dialogeren regelmatig met de internationale stuurgroep en nemen deel aan vormingen rond het thema.

Samen voor waardigheid

ATD Vierde Wereld Vlaanderen
Victor Jacobsaan 12, 1040 Etterbeek
02/647.92.25
contact@atd-vierdewereld.be
www.atd-vierdewereld.be
facebook.com/ATDVla